

Glas Crkve

Godina iščekivanja

Ako se pak nadamo onome što ne vidimo, onda to s ustrajnošću iščekujemo. Rim 8,25

Godinu koja se prebrzo primiče svome kraju nadasve su obilježila nadanja i iščekivanja raznih boja i predznaka: od onih nestrpljivih političkih do opreznih gospodarskih – pa sve do najbana-injih, egzistencijalno prizemnih, bolnih i svakodnevnih: hoće li se išta promijeniti, kada će doći taj najavljeni boljatik, stabilna zaposlenja, pravedne plaće, opipljivija perspektiva? Iščekivali smo izbore i trezvenije političko vodstvo – istodobno se gotovo više i ne nadajući pozitivnim promjenama unutar garnitura koje se očito samo formalno mijenjaju; iščekivali smo ulazak u Europu – zaboravljajući pritom da europske banke i kompanije odavna već svojataju ono što smo ponosno držali svojim nacionalnim i neotudivim; iščekivali smo da gospodarska kriza mine, ta predugo već traje – ne priznajući sebi da je življenje u krizi postalo uobičajenom dugoročnom svakodnevni-com čovjeka 21. stoljeća. Iščekujemo, naposljetku, da se očituje istina i razriješi dilema te pokaže tko je onaj pravi koji će pokazati put, nalik smo doista zbumjenom puku što ga jednom u sličnoj prigodi opisuje evanđelist Luka (3,15). Iščekivanje kao da nejasno treperi negdje u zraku, nedefinirano no opipljivo, prožeto nadom ali i sumornim trncima zebnje. Ne znamo što iščekujemo, ali blizu smo da se tomu nadamo već sutra.

Iščekivanje nije puko čekanje. Ono je gotovo egzistencijalno htijenje: prepostavlja ustrajno, za-uzeto i predano očekivanje koje potpuno prožima život neke osobe i usmjerava njezine misli, djelovanja i stremljenja: raspiruje nadu ali i potpiruje tjeskobu, čak i do razine koju biblijski rječnik naziva »izdisanjem od straha i iščekivanja onoga što svijetu dolazi«.

Za vjernike prionule uza svetopisamske tekstove iščekivanje je radosno življenje u nadi. Velike biblijske ličnosti iščekuju *Kraljevstvo Božje, Utjehu Izraelova, otkupljenje Jeruzalema*, uskrsnuće ... Kršćani su pak opisani kao ljudi žive nade, koji u konačnici čeznutljivo iščekuju svoga *Boga i Spasitelja, Gospodina Isusa Krista*. Adventno doba, kao vrijeme iščekivanja, prvenstveno stoga upućuje na posadašnjenje ponovnog dolaska Onoga koji je jednom već bio došao – premda će konzumerističko iščekivanje božićnih dana već od polovine studenoga slatkočućno odjekivati po trgovačkim centrima i ostalim mjestima na kojima se nuda kupuje novcem, a tjeskoba potiskuje šarenilom i okusima.

Kršćansko se iščekivanje ne ograničava samo na stanje duha i meditativnog raspoloženja, izdvojena iz svakodnevnih obveza. Ono je, naprotiv, istodobno i poziv na svrhovito angažirano djelovanje i predani rad na svome poslu, u domu te u službi potrebitima. Biblijski pisac opisuje ovaj angažman prispodobom o slugama koji bdiju i predano iščekuju povratak svoga gospodara (Lk 12,35-48).

Može li u jednoj deklarativno kršćanskoj, ali ipak u temeljno sekulariziranoj zemlji, koja je na putu u još sekulariziranju Evropu, svjesno kršćansko iščekivanje zamijeniti podsvjesno iščekivanje neizvjesnosti?

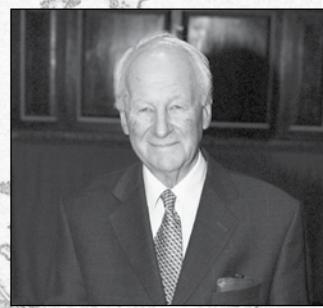
Ruben Knežević

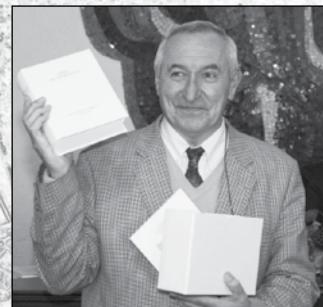
Izabratи komу ћемо služiti
str. 2

Susret baptista u Rijeci
str. 4

Preminuo dr. John Stott
str. 22

Naši razgovori
Prof. dr. sc. Alojz Jembrih
str. 28

IZABRATI KOMU ĆEMO SLUŽITI

Propovijed održana na Susretu baptista u Rijeci 8. 10. 2011.

Toma Magda, pastor BC Osijek i predsjednik SBC u RH

Još 24,14-28

UVOD

Svima je više nego razvidno da živimo u predizbornom vremenu. Sa svih nas strana proganjuju predizborne poruke, obećanja i poziv da baš toj i toj stranci dadnemo svoj glas. Za nekih mjesec dana sve će to biti za nama. No i dalje ostaje činjenica: život je pun izbora. Neke su odluke teške, neke pak luke, ali sve odluke utječu na budućnost. Ono što smo jučer odlučili ne možemo danas povući, a ono što odlučimo danas, određuje naše sutra.

U našem ulomku susrećemo Jošuu pri kraju njegova života. Želja mu je da narodu ostavi ono najvažnije – poziva ih na izbor najboljeg. Štoviše, potiče ih na izbor. Cijeli je život s tim narodom, mnogo duže od Mojsija, sada je vrijeme da oni stanu na svoje noge i idu dalje pravim putem. Koji je to put? Svi smo, vjerujem, čuli za izreku: »Svi putovi vode u Rim!« No, manje je važno stići u Rim. Mnogo je važnije

pronaći put u vječnost s Bogom, jer je on samo jedan. *Ja sam put i istina i život!* Tako je Isus rekao i vjerujemo da je to jedina relevantna istina, ako želimo stići u nebo.

LIK JOŠUIN

Pogledajmo malo, s ljudske strane, kakav je to život imao Jošua?

Rođen je i odrastao četrdeset godina u ropstvu. Čudesnom je Božjom intervencijom izašao iz ropstva s ostatkom naroda, a nakon samo mjesec i pol opet je zapao u svojevrsno ropstvo u pustinji – i to zato što su drugi ljudi donijeli pogrešnu odluku, učinili pogrešan izbor. Nakon četrdeset godina dolazi kraj lutanju po pustinji i ulaze u obećanu zemlju. Potom će još tijekom tridesetak godina uslijediti ratovanja, balansiranja između plemena, odgajanje jednoga novog naraštaja ... čitav je život bio muka i borba.

Mojsije je, primjerice, četrdeset godina boravio na dvoru, potom je četrdeset godina bio na »radu u inozemstvu«, a tek je

posljednjih četrdeset godina ostao sa svojim narodom.

Jošua je pak cijeli život boravio među tim narodom. Bio im je vođom tijekom sedamdeset godina, što zajedno s Mojsijem, što sam. Pa ipak on ne žali što su mu oni upropastili život, nego ih na kraju usmjerava na pravi put. Ono što je otkrio tijekom toga teškog života toliko je dragocjeno da to mora prenijeti novom naraštaju kao svojevrsnu ostavštinu.

BIRAMO KOMU ĆEMO SLUŽITI

Danas izaberite komu ćete služiti! U 14. i 15. retku sedam se puta se pojavljuje riječ »služiti«. To nam govori da mi služimo i ovako i onako, pa kad je već tako treba izabratи komu ćemo služiti. Često se to zna dogoditi i Božjoj djeci – da ne znaju baš odabratи komu ćе služiti.

To isto doživljjava i Ilija na Karmelu (1 Kralj 18,21). To je, u neku ruku, slična situacija. Ilija prorok, Božji predstavnik,

poziva ljudе da prestanu hramati na obje noge te da se odlučе komu će služiti. Ružna je to slika koju si trebamo predočiti: sav narod Božji hrama na obje noge! Htјeli bi stajati u oba svijeta. To je poput karikature u kojoj netko pokušava biti na ogradi, ali istodobno jednom nogom u svome dvorištu, a drugom u susjednom dvorištu. To »jahanje na ogradi« ne vodi nikamo i nije lijepa slika. Jakov kaže u svojoj Poslanici (1,8): *Čovjek s razdijeljenom dušom, nestalan je u svim svojim putovima.* Takav čovjek teško napreduje ukoliko se ne može odlučiti kojim putem krenuti i komu služiti.

Zato Jošua kaže narodu da postoje opcije, i to sljedeće: mogu birati bogove Mezopotamije. To su bogovi kojima je služio

*No i dalje ostaje činjenica:
život je pun izbora.
Neke su odluke teške, neke pak
lake, ali sve odluke utječu na
budućnost. Ono što smo jučer
odlučili ne možemo danas povući,
a ono što odlučimo danas,
određuje naše sutra.*

Abraham prije nego ga je Bog pozvao da krene iz Ura Kaldejskog. Da bi slijedio Boga i postao baštinik obećanja o velikom narodu koji će od njega Bog izvesti, Abraham je morao prekinuti sa svime što ga je vezivalo za Ur pa tako i za mjesne bogove. Povratak nekakvim nacionalnim korijenima i bogovima nije rješenje ako želimo naprijed.

Sljedeći su na redu bogovi Egipta. To su oni koje je Bog nadmoćno pobijedio i izložio ruglu. To su bogovi kojima su robovali četiri stotine godina, a nikakve koristi nije bilo od njih. Naprotiv, ti su ih bogovi koštali slobode i novoga naraštaja. Sjetimo se pokušaja polugenocida kada su Egipćani ubijali njihovu mušku novorođenčad. Je li to izbor kojemu se treba okrenuti? Treba li se njima vratiti?

Ili su to možda bogovi Kanaana? – To su oni koje Jošua već sedam godina uspješno pobjeđuje. Jesu li ti »luzerski bogovi« oni pravi? Na ovo pitanje doista ne treba odgovor.

Ili je pak Jahve onaj koji zavrjeđuje da ga se izabere? Jošua (24,1-13) nabrala što je sve Bog učinio. To je Bog koji ih je izbavio moćnom rukom, koji ih je vodio po pustinji i svojom je božanskom pedagogijom podizao jedan novi naraštaj. To je Bog koji ih je uveo u obećanu zemlju i koji pred njima tjeran bezbožne Kanaance. Nakon svega što je nabrojio u Božju korist, upućuje se poziv na odgovor takvoj dobroti i milosti (24, 14 i dalje).

U Novom zavjetu (Rim 1-11) imamo sličnu pripovijest o Božjoj dobroti i

pravednosti. Pavao objašnjava što je Bog sve učinio za grješnoga čovjeka, a potom se upućuje poziv (početak Rim 12) koji očekuje odgovor na tu Božju milost.

Danas izaberite! – pozivaju Jošua, Ilija, Isus, Pavao – *samo prestanite više »jahati ogradu« pokušavajući živjeti u dva svijeta; to ne vodi ničemu, to je muka.*

To dakako nije laka odluka i ne treba je olako uzimati. Zato u Još 24,19 čitamo: *Vi ne možete služiti Jahvi razmislite, jer to nije bilo kakav Bog. On je Bog živi, Svevladar.* Radi se o odluci koju treba javno obznaniti i onda sukladno tomu živjeti. Dosljednost je danas vrlina koju se ponekad teško nalazi osim kada se radi o ljudskoj dosljednosti gdje je u pitanju činjenje zla i borba za vlastite uske interese.

NAŠA ODLUKA UTJEĆE NA DRUGE

Jošua ovdje kao da razgovara sa svojom djecom – sa sljedećim naraštajem – prije nego izlazi iz gnijezda (24,28). Slično piše Ivan u svome Evandelju. Poruka je to sljedećem naraštaju. Onomu naraštaju koji će možda više znati iz čuvanja nego iz vlastitoga iskustva.

Imate činjenice, imate opcije a reći ću vam i gdje ja stojim veli Jošua: Ja i moj dom služit ćemo Jahvi. Sjećam se tog retka koji je visio ukršten na zidu moje rodne kuće. Bio je to natpis na mađarskom: *En es az en hazam, az Urnak szolgálunk.* Redak je to koji mi se urezao u sjećanje, ali je on doista bio realnost u životu mojih roditelja. Oni su to vjerovali, to su živjeli dosljedno i to su sasvim prirodno prenijeli na brata i mene. Na tomu sam im duboko zahvalan. Ono što su oni odlučili i živjeli utjecalo je i na moj životni put i izbor. Krenuo sam istim

*Što ćemo izabrati?
Nekakve čudne bogove koji nam
isisavaju život, zdravlje i sredstva
ili pak Jahvu koji nas je izveo iz
grijeha po svome Sinu
Isusu Kristu i uveo u vječno
kraljevstvo svjetla?*

putem – s Gospodinom. To je ono što sam sa svojom suprugom prenio i našoj djeci. Vjerujem da će to i oni prenijeti svojoj djeci.

Jošua je bio dosljedan – bio je primjer. Tako je učinio prije sedamdeset godina kada je kao uhoda izviđao kanaansku zemlju, a tako i danas kada se rastaje sa svojom djecom. Kada je stajao prvi puta na granici obećane zemlje bio je spreman izabratи Jahvu i njega slušati. Tada ga je, nažalost, oporba nadjačala u glasovanju ali ih je zato Jošua sve nadživio i dobio svoju

prigodu: ne samo slijediti Jahvu, nego i ući u obećanu zemlju s jednim novim naraštajem.

Kakvi smo mi? Jesmo li pasivni »jahači ograda«, puki promatrači ili igrači koji su odabrali stranu i trenera koga će slijediti do konačne pobjede?

Što ćemo izabrati? Nekakve čudne bogove koji nam isisavaju život, zdravlje i sredstva ili pak Jahvu koji nas je izveo iz grijeha po svome Sinu Isusu Kristu i uveo u vječno kraljevstvo svjetla?

Koga ćemo izabrati, svakodnevno?

NAJAVA

Ima Nade – Konferencija 2012

Ima Nade

U Crikvenici će se od 19. do 21. siječnja 2012. održati u WBB kući (negdašnjem Life centru) – već po osmi put – konferencija *Ima nade*. Cilj je konferencije ohrabriti i motivirati vjernike na misiju i evangelizaciju.

Tema je konferencije KRŠĆANSKA NADA, a gost govornik bit će Stuart McAllister i održat će tri predavanja. S. McAllister govornik je na brojnim konferencijama i javnim tribinama te predavač kršćanske apologetike u Oxfordu i New Yorku.

Nakon konferencije, S. McAllister govorstvati će 22. siječnja 2012. u Pastoralnom centru Čakovec, a 23. siječnja održat će predavanje i voditi javnu tribinu na temu *Nada za budućnost!* Bit će riječi o europskom cinizmu, pesimizmu i sumnjama te o pitanjima o mogućnosti nade: Je li *Nada* moguća? Kako? Zašto? O detaljima konferencije više na www.imanade.com (B. Kovačević/GC)

DANAS IZABERITE!

Susret baptista održan u Rijeci 8. listopada u još nedovršenom Pastoralnom centru »Riječ i život« na Gornjem Zametu

Preko četiri stotine vjernika na Susretu

Olujno nevrijeme, s jakim vjetrom i obilnom kišom, koje je u petak 7. listopada pogodilo Rijeku i okolicu pokazalo se odličnim testom kvalitete netom obavljenih radova na na hidroizolaciji pokrova riječkoga Pastoralnog centra 'Riječ i život'. Narednog je jutra osvanula prohладna, ali i sunčana subota, spremna dočekati brojne goste iz Hrvatske na prvom Susretu baptista koji se održava u Rijeci. Dani koji su joj pretvodili bili su ispunjeni napornim radom u pripremi bogoslužne dvorane Pastoralnog centra i ostalih brojnih pratećih radova. Vjernici riječke Baptističke crkve s velikim entuzijazmom i radošću prionuli poslu te su u svega nekoliko dana još nedovršeni Pastoralni centar pripremili za održavanje velikoga i zahtjevnog skupa.

Već su od ranoga jutra osobnim automobilima, iznajmljenim autobusima i kombijima počeli pristizati gosti iz raznih krajeva Hrvatske. Okupilo se naposljetku preko četiri stotine vjernika kako bi na jednodnevnom susretu osvježili svoju vjeru, međusobno se susreli te proslavili Boga pjesmom i molitvom.

Susret je uvodnom riječju i pozdravom otvorio domaći pastor Giorgio Grlj, a molitvu je predvodio negdašnji riječki pastor Stevo Dereta. Pastor Grlj prisjetio se dana kada su okupljeni vjernici pred više od sedam godina – na svečanosti polaganja kamena temeljca – gledali uvis i očima duha vidjeli kupolu koja je tek danas vidljiva tjelesnim očima.

Pastor Grlj posebno je zahvalio Teofilu Sečenu što je okupio, motivirao i predvodio radove na uređenju Pastoralnog centra. Skupu su uz vjernike baptističkih crkava prisustvovali predsjednik i glavni tajnik Protestantskog evanđeoskog vijeća – Josip Jendričko i mr. sc. Mladen Jovanović. Rimokatoličku crkvu predstavljao je, u svojstvu izaslanika riječkoga nadbiskupa, dr. sc. Milan Špehar, a skupu su nazočili i riječki imami iz susjednoga, također još nedovršenoga Islamskog centra. Uzvanici su se kraćom pozdravnom riječju obratili nazočnim.

Bog velika djela je učinio

»Bog velika djela je učinio« bila je prva pjesma koja je gromko odjekivala pod svodom novoga centra na prvom javnom bogoslužju. Zajedničko je pjevanje i proslavljanje Gospodina predvodio

Branko Kovačević sa svojim sastavom vrsnih glazbenika. Ruben Knežević napisao je tekst o dvadeset godina postojanja Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj koji je, uz popratnu projekciju prigodnih fotografija, pročitala Edita Turinski. Nakon simpatično izvedenog lutkarskog igrokaza koji su priredili mladi iz karlovačke Baptističke crkve, djeca su pošla na posebno organiziran dječji program na drugoj etaži.

Susreti poput ovih prigodom su za svjedočenje o tome što se događa u onoj svakodnevničkoj gdje vjernici kao pojedinci i zajednice žive svoje iskustvo s Bogom. Tako su – na prvoj i drugoj bogoslužju – govorili o svome životu kao i institucijama u kojima služe splitski pastor Dražen Radman, Anica Kerep, dr. sc. Ksenija Magda, Matija Cesar, Ana Pehlić i Josip Čeh. Glazbenim su točkama doprinijeli zbor mačkovečke Baptističke crkve, Mateja Magdalenić, Danko Tomanić, Heidi Kovačević te glazbene skupine *Votum* i *October light*.

Danas izaberite!

Na prvoj je bogoslužju propovijedao pastor Željko Mraz. »Danas izaberite« bila je tema njegove propovijedi na temelju teksta iz knjige Ponovljenog zakona 30,11-20. U svojoj je propovijedi pokušao odgovoriti na tri pitanja: »Kako izgleda naše 'danas'«, »Što ćemo izabrati?« i »Kako izabrati?« Unatoč našim okolnostima i nedostacima Božja je Riječ »... posve blizu nas« (Pzn 30,11) i poziva da uvijek izaberemo život. Život koji nam Bog nudi u Isusu Kristu vrijedan je izazov za našu svakodnevnicu i za vječnost. Ljubiti Boga, hoditi njegovim putovima i vršiti njegove zapovijedi trajan je izazov i izvor života svakog kršćanina. Život dakle treba izabrati!

Prvi je dio završen molitvom koju je predvodio Bratoljub Horvat. Suočen s još u potpunosti nerealiziranim projektom gradnje Pastoralnoga centra, a i sam s iskustvom gradnje Pastoralnoga centra u Čakovcu, pozvao je prisutne kao i sve vjernike u Hrvatskoj da tijekom sljedeće godine svaka obitelj nastoji uštedjeti 1000 eura čime bi mogla doprinijeti završetku gradnje ovoga centra u Rijeci.

Nakon pauze za osvježenje program je nastavio voditi pakrački pastor Timothy Ivan Špičak. Program se sastojao od spleta svjedočanstava i slavljenja, a propovijedao je predsjednik Saveza pastor Toma Magda spomenuvši se u propovijedi Jošue koji je na

kraju svoga životnog puta, kao voda Božjeg naroda, pozvao ljude da odaberu komu će služiti. Na jedan ili drugi način mi uvijek nekomu služimo. Zbog toga Jošua iznosi činjenice o Bogu koji je izveo svoj narod iz Egipta, vodio ga kroz pustinju i na kraju doveo do cilja i dao mu obećanu zemlju. To su činjenice. Opcije su ili odabratи bogove praoata, Egipćana i Kanaanaca ili pravoga Boga. »Moj je izbor Jahve«, veli Jošua, kako i prije sedamdeset godina prilikom izviđanja Kanaana tako i u trenutku kada poziva narod da si izabere budućnost. »Važno je odlučiti da ne bismo hramali na obje noge nego mogli sigurno kročiti u budućnost i u vječnost« – zaključio je pastor Magda.

Poticaj za dalje

Veliki posao u pripremi osvježenja i prehrane obavile su Margita Cupać i Vlasta Sečen kao i druge sestre riječke Baptističke crkve koje su pripremile kolače i napiske. Ručak je organizirala catering tvrtka što je organizatorima uvelike olakšalo posao. Redarsku je službu predvodio Ivica Stjepanović sa suradnicima, a kako bi svи sudionici tijekom bogoslužja mogli sjediti, potrebne su stolice posudili trsatski franjevci. Susret su popratili predstavnici medija, a cijeli je program snimila RIKATV (www.rikatv.net).

Mnogima je bilo žao što je ljepota ovoga susreta trajala samo nekoliko sati, ali oni su bili snažan poticaj naporima vjernika u Rijeci na ustajanju u uvjerenju da je Bog s njima u teškoj, ali blagoslovljenoj zadaći.

Galeriju slike sa Susreta moguće je pogledati na: <http://goo.gl/Iqsdq> (fotografije snimio Matej Paluh) dok je video cijelog Susreta dostupan ovdje: <http://tinyurl.com/6a7rqya>
(IBA/GC)

REKLI SU O SUSRETU

Teofil Mršić, pastor BC Zadar

Prvenstveno, dragi mi je što se Susret uopće ovdje održava, iz više razloga. Prvi razlog jest što je to poticaj lokalnoj crkvi, drugi razlog je da vjernici Saveza baptista imaju prilike osobno vidjeti veličinu, zahvat ovog projekta, da bude poticaj drugim sredinama – i treći razlog je što ovime obogaćujemo sebe kroz osobno zajedništvo, kroz vrlo kvalitetno osmišljeni program, kroz – ono što me posebno raduje – veliki broj sudionika u programu. I – sve je to zajedno bogatstvo pojedinca, lokalne crkve, Saveza, a vidim da doista sve slavi dragoga Boga.

Ladislav Ružićka, pastor BC Karlovac

Kažu da sutra nikad ne umire, ali ovo sutra bez ovoga danas ne postoji. A zato valja danas izabrati, a što izabrati, razgovijetno smo čuli. Prije svega dakle izabrati Onoga koji je pametniji od nas, koji ima sav smisao i sav život, svu mudrost i koji je vječni Bog.

Impresioniran sam s onim što se napravilo, jer sam tu bio prije mjesec dana i čestitam Riječanima prije svega. Bili smo u nevjericu hoće li to uspeti, pogotovo nakon jučerašnjih proloma oblaka, i vjetra i nevera, ali evo iskazujem duboku zahvalnost svima koji su se potrudili. Siguran sam da će ova atmosfera i ovaj poticaj, kao što sam to video i na Giorgiovom licu, donijeti jedno brže i blagoslovjenje vrijeme koje stoji pred ovom zajednicom. A ovo sve skupa poticaj je samoga Boga upravo po ljudima koji su se ovdje našli. Na slavu njegovu i ohrabrenje svih nas!

Bratoljub Horvat, voditelj Pastoralnog centra u Čakovcu

Za mene je ovo poseban trenutak što smo okupljeni na ovome mjestu gdje obilježavamo Susret baptista i sjećamo se dvadeset godina slobodne Hrvatske. Posebno me raduje ovo mjesto koje nam je Gospodin poklonio gdje sada možemo održavati slobodno bogoštovlje u slobodnoj Hrvatskoj. I, želim potaknuti sve u cijeloj Hrvatskoj da zbilja prionu darivanju kako bi se ova zgrada mogla dovršiti.

Mr. sc. Danijel Berković, član Prezbiterija Evandeoske pentekostne crkve u RH

O baptističkom susretu mogu samo reći da mi uz ovo impozantno društvo pred očima stoji Psalm 127, »Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se vi mučite.« Ali, s obzirom na to da vjerujem da Gospodin kuću gradi, onda će i vaš dom biti izgrađen.

Mr. sc. Mladen Jovanović, glavni tajnik Protestantskog evandeoskog vijeća

Mogu samo reći da sam oduševljen ovime što vidim, naročito zajedništvom koje djeluje u ovom prostoru već od samoga početka: poruke, pjesme, sve što se događalo bilo su prožete onime što nam je najpotrebitnije u ovom našem trenutku, a to je da jedni u drugima prepoznajemo braću, sestre, prijatelje, one koji rade na zajedničkoj zadaći, a to je širenje Kristova mira u ovome svijetu, ponajprije u našoj zemlji. Zato čestitam riječkim kršćanima na ovome velikom danu i dobrom pothvatu. I želim da se zaista obistini ono što su čuli, a to da će ovo uskoro biti gotovo pa da čemo u tome moći još više uživati.

Teofil Sečen, član Starješinstva BC Rijeka

Ukratko: trud i rad se isplatio. Lijepo je sada vidjeti da se nešto kreće ... Bio je stvarno lijep odaziv ljudi, braće i sestara iz naših crkava, a nisam toliko očekivao ... Raduju me poljale organizaciji skupa.

Mihal Kreko, pastor BC Malešnica-Zagreb

Po prvi puta osjećam da postoji nešto intuitivno, a da pretjerana organizacija nije tomu razlog. Ne znam je li to utjecaj prostora, novoga ambijenta, sve to može biti, ali osjeća se jedan novi duh zajedništva i

Foto: M. Paluh/R. Knežević

nešto osokoljuje, taj nadahnuti govor. Pastora Željka sam inače slušao, po prvi puta osjećam da je njegov govor bio s posebnim nadahnucem, tako da je ta riječ i sve stvorilo jednu malo drugačiju atmosferu nego što sam obično doživljavao na ovakvim sastancima. Moram reći, malo s rezervom općenito pristupam tim konferencijama, ali ovaj sam puta ugodno iznenaden.

Toma Magda, predsjednik Saveza baptističkih crkava u RH i pastor BC Osijek

Prvo, oduševljen sam što su Riječani prihvatali organizaciju Susreta. Oduševljen sam onim što su Riječani napravili i zadovoljan sam kako su se ljudi odazvali. Dakle, to je ono što mene veseli, i, naravno, sve ovo bogatstvo naše raznolikosti i naša poznata baptistička solidarnost ovdje je došla do izražaja.

SUSRETI BAPTISTA HRVATSKE 2001. – 2011.

- 2001. • 1. susret, 7. – 9. rujna 2001., »Zajedno u navješćivanju evanđelja«, Zagreb, Studenski centar
- 2002. • 2. susret, 14. – 15. rujna 2002., »Vjernost je velika«, Čakovec, PC Čakovec
- 2003. • nije održan
- 2004. • 3. susret, 16. – 18. travnja 2004., »Evo, činim nešto novo«, Čakovec, PC Čakovec
- 2005. • 4. susret, 11. – 13. studenog 2005., »Obnova u tijeku«, Čakovec, PC Čakovec
- 2006. • 5. susret, 21. – 22. listopada 2006., »...da svijet vjeruje«, Čakovec, PC Čakovec
- 2007. • 6. susret, 13. – 14. listopada 2007., »Za slobodu nas Krist oslobođi«, Čakovec, PC Čakovec
- 2008. • nije održan
- 2009. • 7. susret, 18. – 19. travnja 2009., »Umreženi s Kristom«, Čakovec, PC Čakovec
- 2010. • 8. susret, 9. – 10. listopada 2010., »Kad su temelji uzljuđiani...«, Čakovec, PC Čakovec
- 2011. • 9. susret, 8. listopada 2011., »Danas izaberite!«, Rijeka, PC Rijeka

Sedmi OMV seminar: Mladi vođe promišljali o baptističkom identitetu

U prostorijama zagrebačke Baptističke crkve održan je 10. rujna sedmi po redu seminar iz programa *Obuka mladih vođa* čiji su voditelji Svjetlana Mraz i Toma Magda. Seminar je započeo obilježavanjem nekih bitnih događanja koji su na različite načine povezani s redovitim sudionicima OMV seminar: rođenjem prve »OMV bebe« i zarukama dvaju mladih parova. Seminar se dalje nastavio ugodnim vremenom slavljenja Boga uz prateći OMV band. Potom je uslijedio poziv na molitvu i razmišljanje na koje je sudionike potaknuo pastor Toma Magda. Naveo je kako je naš

identitet Krist koji živi u nama i čija se prisutnost mora vidjeti u našem životu.

Dosadašnji OMV seminari bavili su se temama bitnima u radu s mladima, kao što su ispravni temelji u radu s mladima, poznavanje Biblije, osobni duhovni rast, dušobrižništvo, izgradnja komunikacije te vjera i moral u mladenčkoj dobi. Tema ovoga jednodnevног seminara bila je donekle malo drugačija – ticala se baptističkog identiteta. Zanimljivo predavanje o tome tko su baptisti, kada i kako su nastali, koja su glavna obilježja koja razlikuju baptiste od drugih denominacija te koje se kontroverze vežu za baptiste u svijetu i u Hrvatskoj, održao je glavni tajnik Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj Željko Mraz. Informacije primljene tijekom predavanja bile su dovoljne za postavljanje dobrih pitanja i primanje još boljih odgovora te nastavka zajedničke rasprave. »Predavanja su nam također dala mogućnost postavljanja svoje denominacije u povjesni kontekst, pomogla su nadalje uočiti učinke djelovanja baptističkih vođa kroz povijest kao i potaći na istraživanje vlastitih korijena i saznavanja na čemu u budućnosti možemo i trebamo raditi.« – naglasila je u svome izvješću S. Tomin.

Tijekom cijelog dana mladi su sudionici mogli međusobno razgovarati, ohrabrivati se, saznavati što se događa diljem Hrvatske i jačati zajedništvo. Sljedeći OMV seminar, posljednji u ovom ciklusu seminara, održat će se u studenome u Crikvenici i očekuje se s nestrpljenjem. (S. Tomin/IBA/GC)

Održan stručni skup vjeroučitelja

Foto: E. Turinski

U Zagrebu je 17. rujna održan stručni skup vjeroučitelja baptističkoga i evanđeosko pentekostnog vjeroučitelja u Republici Hrvatskoj na kojem je nazočilo šezdesetak vjeroučitelja i mladih suradnika. Glavna je tema skupa bila: »Vjeroučitelji kao promicatelji kvalitetne komunikacije.«

Na molitvu i razmišljanje o slušanju kao važnom aspektu kvalitetne komunikacije potaknuo nas je pastor Timothy Ivan Špičak, a moderator skupa bila je Svetlana Mraz.

Viši savjetnik za vjeroučitelje iz Agencije za odgoj i obrazovanje prof. Tomislav Tomasić u svom je pozdravnom govoru pohvalio izbor teme naglasivši kako je komunikacija važan faktor u školskom obrazovanju, jer najčešće struka i sadržaj nisu upitni nego je ključ u međuljudskim odnosima.

Mr. sc. Dražen Glavaš, dipl. oec., stručnjak za komunikologiju, održao je tri predavanja u kojima je obuhvatio sljedeće teme: kako poboljšati komunikaciju, kako savladati prepreke u komunikaciji te kako komunicirati nepromjenjive vrijednosti u promjenjivom svijetu. Predavanja su bila izuzetno zanimljiva, dinamična, korisna i poticajna; tko će, ako ne vjeroučitelji, biti primjer dobre komunikacije i tko će, ako ne vjeroučitelji, »sijati« u mlađa srca vječne vrijednosti?

Na seminaru su vjeroučitelji informirani o svim novostima u školskom sustavu koje se odnose na vjeroučitelje kao izborni predmet.

Veliko priznanje i zahvalnost ide i Baptističkoj crkvi Zagreb u Radićevoj 30 koja vjeroučitelje ugošćuje već 20 godina zaredom, tako da se u tim prostorijama osjećaju uvijek ugodno i dobrodošlo – kao kod kuće!

»Gospodinu Isusu zahvaljujemo i za one 'prve' organizatore i moderatore skupa – Nelu Horak Wiliams, Anicu Kerep i Elu-Mariu Vilupek, s kojima smo zajedno 'probijali led' uvođenja vjeroučitelja u škole kao izbornog predmeta i permanentne edukacije vjeroučitelja/ica« – zaključuje u svome izješču Edita Turinski, voditeljica vjeroučiteljske nastave u riječkoj Baptističkoj crkvi. (E. Turinski/IBA/GC)

IZ ŽIVOTA SREDNJE ŠKOLE ČAKOVEC

Anica Kerep nova ravnateljica SŠČ

Školski odbor imenovao je za novu ravnateljicu škole gospođu Anicu Kerep. Kako su svi prijavljeni kandidati ispunjavali uvjete natječaja, povodili smo se i dopunskim kriterijima koji su nam pomogli da dobijemo najboljeg kandidata. Dosadašnje radno iskustvo u školstvu i udrugama civilnog društva, predavačko iskustvo na visokim učilištima, iskustvo u timskom radu, poznavanje stranih jezika i zapadnog svijeta koji nam je spremjan pomoći u realizaciji ovog projekta bili su prevaga u izboru gospođe Kerep za ravnateljicu SŠČ. (Ž. Mraz, Predsjednik Školskog odbora)

Isto su tako osnivači SŠČ izrekli svoje mišljenje o izboru Anice Kerep za ravnateljicu naglasivši da uloga ravnatelja u školi nije samo poslovodna, tehnička, stručna i pedagoška, nego u našem slučaju treba u sebi promicati i kršćanske vrijednosti za koje se kao osnivači zalažemo. Imajući sve to u vidu smatramo da gospođa Anica Kerep uz stručne kvalifikacije posjeduje vrline i kreposti potrebne za obavljanje odgovorne i zahtjevne službe ravnateljice Srednje

Izvor: www.ss-cakovec.skole.hr

Počela nova školska godina

Početak nove školske godine obilježen je kraćom svečanošću za sve učenike (stare i nove) i djelatnike škole. Ohrabruje činjenica što je SŠČ upisala potreban broj učenika već u prvom upisnom roku, tako da školu trenutno pohađa 227 učenika u 8 razrednih odjeljenja. Isto tako, popunjeno je i Učenički dom »Svjetionik« i u njemu boravi 60 korisnika.

Osim predsjednika Školskoga odbora SŠČ Željka Mraza, sve je nazočne pozdravila i nova ravnateljica Anica Kerep, a molitvu bla-goslova za početak nove školske godine izrekao je Bratoljub Horvat.

Program su svojim nastupom začinili i članovi školskoga zbora koji su prošle školske godine sa svojim voditeljem Petrom Horvatom osmisliли himnu škole, napravili spot i oduševili svojim nastupom.

Riješen problem financiranja

Nakon mnogobrojnih sastanaka održanih s predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa uspješno je riješen problem financiranja plaća djelatnika SŠČ. Temeljem preporuke MZOŠ pristupilo se pripajanju Učeničkog doma Svjetionik Čakovec Srednjoj školi Čakovec. Nakon nekoliko mjeseci rada ovo je uspješno dovršeno tako da će ove dvije ustanove ubuduće djelovati kao jedinstvena ustanova.

»Donijeti odluku za tako veliki korak, a da nemamo u potpunosti riješeno financiranje za profesore i suradnike, naizgled se doimalo vrlo neodgovornim. S jedne strane pratila biblijska poruka iz Lukina Evanđelja (14,28), »Tko od vas, ako nakari graditi kulu, neće prije sjesti i proračunati troškove ima li čime dovršiti«, a s druge je strane glas vjere odjekivao iz svih prostorija: »Malovjerni zašto si posumnjao?« Molitvom smo se uspinjali, sumnje pobjeđivali i počeli s radom. Konačno možemo reći da se Rješenje nadležnih za financiranje redovne nastave nalazi na stolu ispred nas. Osjećamo da je veliki teret odmaknut, kao kad su andeli odmaknuli kamen s groba i uskršnucu se u punom sjaju ostvarilo« – naglasio je Bratoljub Horvat, predstavnik osnivača

Pred školom su novi zadaci: prostor u kojem škola danas djeluje sve se više pokazuje kao premalen. Osnivači Škole upućuju poticaj za molitve i podršku u ostvarivanju projekta izgradnje nove prostora za srednju školu, vjerujući da je Bog vjeran u svojim obećanjima. (Ž. Mraz/GC)

Medijska služba – Aktualnosti

Piše Tihomir Vekić

»Gospodin je dobar svima, milosrdan svim djelima svojim« kliče David u 145. psalmu. To je bilo njegovo iskustvo a i naše u medijskoj službi u proteklom razdoblju.

Radio

Gospodin nam je dao blagoslovljeno vrijeme s Rogerom Basicom na 1. seminaru za radijske suradnike u lipnju. Po pet predanih suradnika u Zagrebu i Čakovcu sudjelovalo je na ovom seminaru. Roger Basick rođen je i odrastao u Americi gdje je završio medijsku produkciju na Moodyju i radi kao radio-misionar naše partnerske misije HCJB. U posljednje tri godine pomagao je postaviti na noge jednu novu kršćansku radio postaju u Irskoj. Bog mu je stavio na srce Hrvatsku te zbog toga želi pomoći i nama u osnivanju radio-postaje. Opet planira doći u prosincu i tada ćemo nastaviti s drugim dijelom obuke za suradnike na radiju. Do tada uvježbavamo ono što smo naučili na prvom seminaru u djelomično dovršenom radio-studiju u Pastoralnom centru u Čakovcu. Želja nam je i molitva da Bog potakne još neke suradnike volontere da se uključe u ovu službu. Još nije kasno da se priključe radijskom timu i mogu se javiti Mariu Časnom na email: mcasni@gmail.com ili mob. 095/8840-229.

TV-emisije Otvoreno nebo

Bog nam je također otvorio širom vrata za emitiranje TV emisija *Otvoreno nebo*, njemačke kršćanske TV ERF1 koje prevodimo na hrvatski i distribuiramo na regionalnim i lokalnim TV-postajama. *Otvoreno nebo* emisije su s jednim ili više gostiju koji imaju interesantnu životnu priču. Te su osobe prošle kroz neku tešku

životnu situaciju i pričaju o tome kako im je vjera u Boga u tome pomogla. Veći dio emisije snimljen je u studiju, a svaka emisija ima i priloge koji su snimljeni na terenu što daje dodatnu dinamiku cijelom prikazu. Voditelji svojim umijećem izvlače ono najbolje iz svake životne priče tako da gledatelji ne ostaju ravnodušni. To su autentične priče koje se jednostavno uvlače pod kožu i u svakom pogledu djeluju pozitivno na gledatelje te ih potiču na vjeru u Boga.

Inače se ove emisije, osim na televiziji ERF1, prikazuju u Njemačkoj i na Das Vierte TV, RheinmainTV, kao i u Austriji, Švicarskoj, Nizozemskoj, Rumunjskoj i Paragvaju na više različitih TV kanala. Hrvatska je sedma zemlja koja je preuzela ovaj program.

Od kraja rujna ili početka listopada ova se TV-emisija emitira na 6 TV-postaja u Hrvatskoj (Z1, VTV, STV, TV Šibenik, GTV Zadar i Ri-TV), jednom tjedno premijerno i jedan do dva puta reprizno, a uskoro treba započeti s emitiranjem i Kanal 5 iz Splita. Cilj nam je kroz ove emisije doći u kontakt sa zainteresiranim gledateljima i pomoći im na njihovu putu vjere u Boga. Do sada smo imali više poziva na kontakt-telefon i mogli smo razgovarati s više ljudi o Bogu, a nekima od njih i poslati kršćansku literaturu. Neki gledatelji nam se javljaju e-mailom ili preko Facebook-stranice izražavajući svoje zadovoljstvo ovim emisijama. Želja nam je izraditi internet stranicu *Otvoreno nebo* gdje bi ljudi mogli pogledati ove emisije i preko interneta te s nama stupiti u kontakt. Osim toga, tu bi bio i sadržaj za sve one koji se više interesiraju kako imati osobni odnos s Bogom. U kontakt-centru *Otvorenog neba* trebaju nam također suradnici volonteri koji imaju dara i želje kontaktirati s ljudima zainteresiranim za Boga. Potencijalni suradnici mogu se javiti Tihomiru Vekiću na email: tiho.2010@gmail.com ili na mob. 092/300-32-55. Hvala svima vama koji nas podržavate u molitvama ili svojim vremenom i dragovoljnom službom. Na taj način i vi po-mažete da Radosna vijest stigne još mnogima. (T. Vekić/GC)

Začetke kršćanskih radio-emisija baptističke provenijencije u Hrvatskoj i na prostoru negdašnje Jugoslavije moguće je pronaći u kasnim 1950-im kada se dr. Josip Horak (1912. – 1999.), negdašnji propovjednik BC Zagreb i dugogodišnji predsjednik Saveza baptista u Jugoslaviji, povezuje s Paulom i Ralphom Freedom koji su stvorili organizaciju poslije poznatu kao *Trans World Radio*. Od 1961. do kraja života

Dr. Horak aktivno uređuje kršćanske radio-emisije *Trans World Radia* koje se odašiljavaju i preko organizacije *Evangeliumsrundfunk*. Emisije su bile emitirane prvo na kratkim, potom i na srednjim valovima. Izbor iz Horakovih radio-propovijedi, kojih je snimio preko tri tisuće, objavljen je u nekoliko zbirki (*Zemlja, zemljo, zemljo! Čuj Riječ Gospodnju!* – 1967., *Jednostavni koraci na duhovnoj stazi* – 1979., *Propovijedaj Riječ* – 2004.), a njegove propovijedi bile su publicirane i u stalnoj rubrici unutar časopisa *Glas Evanđelja*. (Ur.)

Završio program ISOM-a

Svečanom dodjelom diploma završio je 4. lipnja dvoipolgodишnji program obuke vjernika za službu u mjesnoj crkvi u organizaciji Međunarodne škole službe (ISOM). Svečanost se odvijala u prostorijama Baptističke crkve Rijeka, a program ISOM-a pohadali su vjernici iz riječke Baptističke crkve i riječkih evandeoskih crkava »Krista Kralja« i »Rijeka života« te vjernici iz Evandeoske pentekostne crkve iz Pule. Njih 31 završili su program i primili diplome.

Nakon pozdrava domaćeg pastora Grila, skupu se obratio Jonathan Durfee koji je zajedno sa suprugom Michele došao iz

SAD-a i vodio program ISOM-a. Dodjela diploma ujedno je i kraj njihova boravka u Hrvatskoj. Propovijedao je tajnik Evandeoske pentekostne crkve u Hrvatskoj dr. Vedran Đulabić. U propovijedi je naveo tri razloga zahvalnosti: Prvo, na ustrajnosti studenata i voditelja škole, drugo, na odlučnosti da se živi balansirani kršćanski život, protiv antiintelektualizma i samo intelektualizma i, treće, istaknuo je zahvalnost za sam ISOM program. Teološkim fakultetima ponekad nedostaje praktičnost na čemu programi poput ISOM-a inzistiraju: »Nastojte razvijati darove koje imate i vještine koje ste stekli«, poručio je Đulabić polaznicima ISOM-a.

O svome iskustvu usvajanja ISOM-programa posvјedočilo je nekoliko studenata. Bosiljka Kovačević iz Pule osjetila je tijekom školovanja snažan poticaj na misijski rad u Istri; Branko Bermanec iz EPC Krista Kralja iz Rijeke istaknuo je važnost zahtjeva da vjernici u Krista postanu i učenici, jer »bez znanja narod Božji popada«, a znanje treba pretvoriti u konkretnu službu. Tamara Dölder izrazila je svoju zahvalnost svima koji su je tijekom studija ohrabrivali, a Danijel Cenger iz BC Rijeka posvјedočio je o božanskom poticaju da se uključi u školovanje i tek kad je počeo učiti shvatio je mjeru vlastita neznanja.

Nastoeći suspregnuti suze zbog skorog rastanka, voditeljica ISOM-a Michele Durfee oprostila se od polaznika i svih okupljenih na svečanosti potičući polaznike da ustraju u naučenom i nastave s vlastitom izgradnjom. Slavlje su uveličali glazbenici i pjevači iz BC Rijeka. (IBA/GC)

Zajedničko krštenje u Zagrebu

Pastor Zdenko Horvat s krštenicom Martinom Dželajilija

Živa je bila nedjeljna večer 5. lipnja u Baptističkoj crkvi u Zagrebu (Radićeva 30): crkva je bila puna braće i sestara, gostiju i prijatelja. Održano je svečano bogoslužje sa zajedničkim krštenjem troje vjernika iz BC Zagreb (Martina Dželajilija, Vlasta Mejovšek i Goran Severović) i troje vjernika iz Crkve Radosne vijesti, protestantske bratske zajednice s Marulićeva trga u Zagrebu. Krštavali su Zdenko Horvat, pastor BC Zagreb, i Igor Benaković, jedan od nadglednika Crkve Radosne Vijesti.

Bogoslužje, služba krštenja, Večera Gospodnja za cijelu crkvu, molitva nad novokrštenicima, dijeljenje poklona i na kraju domjenak. Sve je proteklo u zajedničkom doprinisu obaju crkava. Svi su prisutni bili radosni – jer djeca Božja mogu biti zajedno, iako im njihove mjesne crkve nemaju isti naziv. Vidljiva je bila složnost braće i sestara i njihova spremnost u odradivanju tehničkog dijela priprema i organizaciji domjenka, što je jedan od neposrednih pokazatelja razvijanja zajedništva i vidljiva očitovanja ljubavi Kristove. (B. Merhaut-Bjelopavlović/IBA/GC)

BC Zagreb: Proslavljen Blagdan Pedesetnice

Baptistička crkva Zagreb (Radićeva 30) održava svake nedjelje, zbog velikog broja ljudi koji dolaze u crkvu, dva bogoslužja s istom propovijedi. U nedjelju 12. lipnja, na Pedesetnicu, organizirano je svečano zajedničko bogoslužje prve i druge službe i misijske stаницe Zaprešić. Bilo je to trostruko slavlje: proslava kraja školske godine, Dan molitve za mlade i Dan crkve (Blagdan Duha Svetoga).

Nakon bogoslužja organiziran je zajednički ručak u dvorištu obitelji MacKenzie u Maksimiru, na obali 5. maksimirskog jezera. Za svaki su se detalj zajedničkog ručka pobrinule skupine za nabavu, košnju okoliša, za dovoz, odvoz i montažu stolova i klupa, za kuhanje, serviranje, čišćenje te dovoz onih koji su dolazili tramvajem. Na jelovniku su bili vrhunski pripravljeni grah i kolači.

Na ručku i poslijepodnevnom druženju bilo je preko stotinu osoba. Prekrasna okolina parka Maksimir, gostoprимstvo Lidiye MacKenzie, ukusan ručak za koji je bio zadužen Josip Cesar, do prinijeli su tome da je toliki broj braće i sestara mogao uživati u zajedništvu i boljem upoznavanju. Vjernici BC Zagreb zahvaljuju Bogu za prigodu ovakvog zajedništva i već se sada raduju takvim budućim okupljanjima u nadi da će im se pridružiti i ona braća i sestre koji ove godine nisu mogli naznačiti okupljanju. (B. Merhaut-Bjelopavlović/IBA/GC)

Završetak vjeronaučne godine u BC Pakrac

Druga nedjelja u lipnju posljednja je nedjelja u vjeronaučnoj školskoj godini, stoga je 12. lipnja u BC Pakrac svečano obilježen kraj jubilarne, dvadesete vjeronaučne godine u baptističkim crkvama u Hrvatskoj. U Pakracu je bilo iznimno veselo i ohrabrujuće. Mladi s pjesmama i djeca sa svojim bogatim programom prikazali su dio onoga što su učili na vjeronaučnoj nastavi. Bio je tu ribarski čamac na uzburkanom moru i Daniel u lavljoj jami. Bile su tu ogromne kamene ploče s deset Božjih zapovijedi i pobjednička pjesma iz Knjige Otkrivenja. Mnogo se pjevalo, glumilo i predstavljalo. Bilo je to nezaboravno za djecu, ali i za mnoge odrasle koji su bili okupljeni na bogoslužju.

BC Osijek: Obilježen Svjetski dan molitve za mlade

Na Svjetski dan mlađih baptista, 12. lipnja, bogoslužje u BC Osijek u potpunosti su vodili mlađi, studenti ETF-a i mlađi iz BC Osijek. Bilo je zanimljivo gledati neke od njih kako se možda prvi put suočavaju s izlaganjem Riječi, svojih misli i predvode bogoslužje.

Bogoslužje je započelo pozdravom i čestitanjem rođendana članovima crkve, a ulogu voditelja bogoslužja preuzela je Marijana, studentica druge godine teologije. U slavljenje Boga kroz pjesmu i zastupničku molitvu za osobu pored sebe, kao i za pastora i njegovu obitelj te novi crkveni prostor koji se treba obnoviti kako bi se crkva ondje preseila, poveo nas je tim za slavljenje BC Osijek.

Danijela, studentica posljednje godine teologije, iznijela je nakon slavljenja kratko razmišljanje na temu svoga diplomskog rada: »Žena u Baptističkoj crkvi na našim prostorima«. Govorila je o ulozi žene u baptističkoj crkvi, o njezinom položaju, a za primjer je uzela Ruth Lehotsky, ženu koja je godinama služila kao predavač i koja je godinama u crkvi služila na mnoge načine; koja je ponizna

U svojoj prigodnoj propovijedi pastor je pozvao djecu, mlađe i odrasle na svakodnevnu životnu odluku koju je živio Daniel: »Daniel je u srcu odlučio da se neće okaljati!« (Dn 1,8) »Ono što sa srcem odlučimo i ljubavlju prigrimo postaje nešto za što živimo i ne predajemo se lako. Poznavati vjeronaučne sadržaje ili cijelu Bibliju ne znači nam mnogo ukoliko ne postoji odluka u srcu da ćemo biti vjerni Božjoj riječi i njegovu glasu. Danas naše škole, obitelji, susjedstva i radna mjesta trebaju »Daniele« koji će srcem istinski živjeti Bogu na slavu. I danas su suvremeni Danieli pravi junaci« – istaknuo je pastor – »njihovi su životi Bogu na slavu!«

U molitvi za mlađe, djecu te vjeroučitelje, zajednicu je vodila sestra Marica Andričević. Iako je svojevremeno dugi niz godina bila učiteljica u nedjeljnoj školi pakračke crkve, danas, u 80. godini života, još uvijek svim srcem nosi rad s djecom i mlađima u svojim molitvama. Usljedila je podjela svjedodžbi vjeroučenicima i pohvalnice onima za poseban rad i uzornost!

Tijekom nedjeljnog poslijepodneva obilježen je blagdan Pedešetnice. Vjernici su promišljali o svojoj zajednici i misijskom angažmanu. U malim skupinama razgovaralo se o život Crkvi, o djelovanju Duha Svetoga i misiji. U svojoj propovijedi pastor T. I. Špičak posebno je istaknuo: »Zanemarili smo istinu da nam je Duh Sveti darovan kako bi nas osnažio za navještanje evanđelja i misijsko djelovanje. Suprotno tomu, naše molitve i govor svjedoče kako je dobro što imamo Duha Tješitelja i Pomočnika u našim nevoljama i borbama. Volimo biti zatvoreni u našim osobnim gornjim sobama sebično tražeći ispunjenje svojih potreba. No, dopuštamo li uistinu Duhu da nas vodi, usmjerit će nas na naše obitelji, susjede, kolege na radnom mjestu ili školske prijatelje koji trebaju Krista! Trebaju čuti riječ spasenja. Ona proizlazi iz radosnog srca živog kršćanina. Stoga moramo moliti: Obnovi mi radost spasenja!« (T. I. Špičak/IBA/GC)

i pokorna, a nije ni poznata ni slavna niti o njoj ima nešto napisanoga. Crkva je iskoristila tu prigodu kako bi se molila za Danijelu i zatražila Božje vodstvo u njezinom životu.

Nakon Danijele izašao je Aleksandar, student prve godine teologije, koji je izlagao Božju riječ iz Luke 19,1-10. Govorio je o Zakeju, čovjeku koji i nije bio popularan u društvu. Bio je niskog rasta, ali je također bio i snalažljiv: popeo se na drvo kako bi video Isusa koji je prolazio ulicama njegova grada, kroz veliko mnoštvo naroda. Aleksandar je iskoristio prigodu da prikaže velikane različitih vjeroispovijesti preko platna (papu, pravoslavnog Ireneja i Franklina Grahama). Kratkom pričom koja je potakla interes i izazvala slušateljstvo, Aleksandar je objasnio kako nas nitko od velikana religije ne može poznavati tako kao Isus koji nas zove po imenu i poziva nas da ga slijedimo. (IBA/GC)

Krštenje u BC Mačkovec

Troje mlađih, Nikola Tomašić, Sara Vuković i Tena Bais, odlučili su slijediti Isusa i svoju su vjeru potvrdili krštenjem. Molitveni dom BC Mačkovec bio je prepun rodbine i prijatelja krštenika koji su čuli jasnu poruku Evangelijsku – »Sile za spasenje svakome koji vjeruje«. Čin krštenja predvodio je pastor mačkovečke crkve Nenad Kovačević. (D. Peras/IBA/GC)

www.bcmackovec.com

Pastor Nenad Kovačević s krštenicima

Riječani posjetili Plaščane

Nekoliko tjedana planirana posjeta članova riječke crkve Baptističkoj crkvi u Plaškom ostvarila se 26. lipnja kada je dvadesetak vjernika riječke crkve krenulo, nakon jutarnjeg bogoslužja u Rijeci, na put u Plaški sa željom da se susretne s tamošnjim vjernicima na zajedničkom bogoslužju i druženju.

Foto: S. Klem

U drugoj polovini 1980-ih, vjernici u BC Plaški započeli su opsežne radove na renoviranju crkvene zgrade u Plaškom koja je 1954. već bila kupljena u derutnom stanju. Dana 30. 5. 1976. u Blatima pored Plaškog svečano je otvorena nova crkvena zgrada, a vjernici ovoga kraja planirali su i u Plaškom sagraditi novu zgradu. Sredstva su bila osigurana, trebalo je samo odobrenje vlasti. Ali tadašnja je vlast u Plaškom odlučila spriječiti planiranu gradnju: »Ne možete imati na tako malom prostoru (10km) dvije crkve« – rekli

su u objašnjenju i građevinska dozvola nije bila odobrena. Vjernici u Plaškom i Blatima prionuli su na ono što su tada jedino mogli: pristupili su postepeno renoviranju crkvene zgrade. Ratne 1990-te zaustavile su daljnje radove, a vjernici su se rasuli diljem svijeta. U jesen 2008. u Plaški dolazi Dražen Ogrizović kao novi pastor, a nastavljaju se radovi na obnovi zgrade. Sredstva su namaknuta izdavanjima članova crkve i donacijama, posebno većom donacijom jedne vjernice koja je željela ostati anonimna. Radovi na obnovi dovršeni su ovoga ljeta, upravo 25. lipnja, što se »poklopilo« s navedenom posjetom riječkih vjernika. Već sutradan, 26. lipnja, novi je prostor poslužio svojoj temeljnoj namjeni. Plaščani su zahvalni braći koja su zdrušno radila na projektu, posebice Nikoli Miletiću iz Rijeke te Neni i Dadi Vidoviću iz Karlovca.

Riječke je vjernike u crkvenom dvorištu srdačno dočekala mlada obitelj pastora Dražena Ogrizovića, sestra Ljuba i majstori od kotlovine Danko i Milenko. Druženje je uslijedilo uz zajednički ručak gdje su stariji međusobno dijelili sjećanja iz mladosti, a mlađi su sa zanimanjem postavljali pitanja. Deda Mića, koji će uskoro napuniti devedesetu, kaže: »E, kada smo mi bili mlađi, bilo je to sve drugačije...« Prošlo je na desetke godina, ali se vjernost Gospodinu nije narušila. Oko 16 sati domaćini i gosti preselili su se u crkvu te započeli službu slavljenjem pjevajući iz davnašnjih »crnih« pjesmarica. Negdašnji starješina BC Rijeka Nikola Knežević prenio je, recitirajući, poruku o snazi molitve kroz priču o majci i njezinom sinu. Tihomir Sečen održao je potom propovijed pročitavši retke iz Lukina Evandelja (16,1-13). Naveo je prisutne na razmišljanje o poimanju vrijednosti. Po završetku službe, druženje se nastavilo dalje u dvorištu prepunom razigrane dječice i zadovoljne braće i sestara Božje obitelji. »Bilo je dirljivo promatrati te sijede glave koje s toličkim žarom hode putem pravednosti. Hvala Gospodinu za poslanje obitelji Ogrizović u mjesto Plaški – zaključuje svoje izvješće Vlasta Sečen iz Rijeke. (V. Sečen/D. Ogrizović/IBA/GC)

Činta 2011. – Kamp »Starih Čintaš«

U kampu Činta na otoku Ugļjanu družili su se od 11. do 19. srpnja »stari Čintaši«. Bilo je tu i starih i mlađih (i po godinama i po čintaškom »stažu«), a svih zajedno povezanih u neponovljivom zajedništvu oko Riječi pod vodstvom pastora Ladislava Ružičke. Sklopila su se nova i obnovila stara prijateljstva. Iz »naftalina« su se izvlačile mnoge drage pjesme i recitacije. Izmjenjivala su se životna iskustva – što u praksi znači »hoditi s Gospodom«.

Misao vodilja večernjih susreta bila je »Tko sam ja«, a pastor Ružička prisutne je poticao i vrlo umjerno usmjeravao u traženju odgovora u Bibliji; ja sam grješnik kojega Bog ljubi toliko da je dao za mene ono najdraže i najljubljjenije – Isusa. Taj je Bog sa mnom iz dana u dan, iz noći u noć, taj Bog mi prašta i najveći grijeh, taj Bog mi daje ljubav za moje bližnje i za sebe samog, taj Bog je veći od svake depresije, očaja, samoće, poraza, jači od svake oluje: Njegova je ljubav veća od optužbe vlastite savjesti ... Taj mi Bog daje snagu da se odjenem u svaku krepst, da moj život donosi plod – ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrotu, vjernost, krotkost, uzdržljivost. Taj Bog uvažava i respektira moju slobodu izbora; iako silno želi da ga slijedim i budem njegovo ljubljeno dijete, On me neće na to neće prisiliti. Život je pravi Život tek ako se Njega ljubi i s Njim hoda iz dana u dan.

Posljednja je večer bila posebna – mozaik svjedočanstava, pjesama, recitacija, čitanja psalama, a sve natopljeno ljubavlju i radošću (i suzama učesnika). Uz pjesmu »Bonaca« prisutni su obećali jedni drugima i samima sebi: »Vraćamo se iduće godine!« A do tada »Tvoja su jutra u meni i bonace tvoje uvik su tu ...«. (E. Turinski/IBA/GC)

Činta 2011. – Treći kamp za pastore i njihove obitelji

Dr. Gary Nelson i p. Toma Magda. (Foto G. Grlić)

I ove je godine (1. - 8. kolovoza) održan odmor za pastore i njihove obitelji na Činti. Ovaj projekt Saveza BC ima, čini se, sve veću popularnost, jer je kamp bio sasvim popunjeno. Polako se prepoznaže da je Činta najbolja, a tome svakako doprinosi izuzetno mjesto, dobra hrana, dobro društvo i naravno, druženje uz Božju riječ.

Gost govornik bio je ove godine Dr. Gary Nelson iz Kanade. Gary je po zvanju misiolog, a trenutno služi kao direktor *Tyndale University Collegea* i *Tyndale Seminaryja* u Torontu. Mnoge je godine proveo u službi kao pastor u urbanim kanadskim baptističkim crkvama, a onda i kao glavni tajnik kanadskih baptista. Budući da poznaje službu i srce pastorskog rada, lako se bilo naći u njegovim večernjim propovijedima.

Zlatna se nit ovih propovijedi može sažeti pod temom: »Ako želimo biti uspješni u kršćanskoj službi, trebamo prepoznati kad Bog radi i stati uz njega.« Ponekad pastori, kao »prezauzete Marte«, ne prepoznaju da je vrijeme sjesti do Isusovih nogu i ostaviti po strani sve »važne« stvari, jer upravo takvi Božji trenutci, kada sjedimo do Kristovih nogu, čine službu dostojnom obavljanja.

Pastor Gary u više je navrata svratio pažnju slušatelja na crkveni »establishment« – tj. na crkvene dužnosnike i one koji se tako osjećaju, a koji određuju pravila u crkvi. Zanimljivo je vidjeti kako takvi ljudi reagiraju kad Isus čini nešto nevjerojatno i kada pronalazi grješnike. Oni se snebivaju i ne mogu prihvati to božansko djelo: »Ne možeš nositi postelu u subotu! To zakon ne dopušta!« No zahtjev pravim Kristovim sljedbenicima zapravo je jednostavan: Bog radi kako hoće. Ako želimo biti s njim, moramo se prikloniti njemu i njegovo volji.

Krštenje u BC Sirač

U Siraču je 25. rujna održano krštenje na kojem je pred okupljenima svoju vjeru u Krista posvjedočio Mirko Hamp iz Sirača. Sve je prisutne pozdravio je Danijel Kovačević i pozvao na zajedničko štovanje Gospoda pjesmama slavljenja. Pastor Franjo Špičak uveo je zajednicu u molitvu riječima iz 103. psalma, nakon čega je propovijedao o tematiki spasenja na temelju Dj 16,22-34.

Program su upotpunili mladi iz Sirača pjesmama i recitacijom te djeca iz nedjeljne škole koja su recitirala prigodne retke iz Biblije.

Pastor Špičak potom je predvodio obred krštenja. Svečano bogoslužje završilo je zajedničkim blagovanjem. (IBA/GC)

Na slici desno krštenik Mirko Hamp s bratom Martinom i roditeljima Nadom i Josipom.

Čitajući uvodnu molitvu u Poslanicu Filipljanima, pastor Gary istražio je zatim kako biti uspješan u službi Božjoj. U Kraljevstvu nebeskom uspjeh se mjeri brojem ljudi kojima ti služiš – bez obzira na to koliko će ti to ugleda donijeti u očima ljudi.

Na kraju, slušatelji su slijedili pastora Garyja putem kojim je prošla efeška crkva – od njezinih početaka, kad je promijenila tečnostu grada u kojemu je nastala, do njezinoga kraja. Promatrajući kritiku te crkve u Otkrivenju 2, postavilo se pitanje je li moguće da crkva čini sve ispravno, a da opet bude u krivu? Doktrinarna ispravnost, koliko god važna bila, ne može zamijeniti ljubav prema Bogu i onome što Bog ljubi. Crkva koja ima sve pravovjerje svijeta, a nema ljubavi, ne može napredovati. Božje je pitanje pastorima i crkvama: Volite li me toliko da ćete djelovati u svijetu iz mojega srca i ljubavi prema meni? U tome se slučaju ne trebamo bojati neuspjeha ni u ovom zbnjenom svijetu.

Pastor Gary završio je svoja predavanja molitvom i blagoslovom za hrvatsku crkvu: da zna prepoznati Boga i njegovo djelo te se predati onomu što je najvažnije.

Posljednje nedjeljno bogoslužje predstavljao je kolaž molitve, slavljenja i svjedočanstva o onome što Bog čini kako u životima pojedinaca, tako i matičnih zajednica sudionika kampa. Danijel Časni posvjedočio je o Božjem vodstvu pri kupnji zgrade za potrebe crkve u Dubravi u Zagrebu, a pastori Petar Pilić iz novosadske crkve i Nyul iz Vojvodine govorili su o načinima Božjeg djelovanja u životima pojedinaca i zajednice u teškim vremenima. Pastor Todd Dick iz Murskog Središća, Amerikanac na privremenom radu u Hrvatskoj, svjedočio je o tome kako je napuštanje vlastitoga doma poradi službe Bogu i njegovu narodu više od žrtve. »To je investicija«, istaknuo je Todd. O »English campu« u Karlovcu govorila je pak Melania Ružička. (IBA/GC)

Evangelje među Romima u Hrvatskoj

Tijekom prošloga ljeta petnaestak Hrvata i tridesetak Rumunja, od kojih je polovina Roma, krenulo je pronositi evanđeosku poruku u sedamnaest naselja diljem Hrvatske. U nekim su proveli jedan, a u drugima dva dana. Dio se skupine posvetio djeci, a ostatak roditeljima. Akciju su potpomogli i donatorи koji su poklonili CD-e, literaturu i finansijski doprinijeli projektu.

Posebna su podrška bila braća iz Rumunjske. Svojim su pjevanjem i snažnim propovijedanjem privukli na tisuće slušatelja koji su pokazali veliku pozornost i zanimanje za Božju poruku. Posebno je bilo dirljivo vidjeti odrasle muškarce i žene kako sa suzama u očima pred cijelim naseljem izlaze i javno pokazuju svoju želju da prime Isusa Krista u svoj život.

U Matekovcu, gdje je prošle godine po prvi puta održan *Petodnevni klub*, mladić po imenu Mario rekao je kako već godinama čezne za vjerom u Isusa Kristu. Nakon što je čuo evanđelje i zajedničke molitve za spasenje dobio je Novi zavjet. Zadivljujuće je koliko je taj mladi čovjek gladan Božje riječi.

U Svetom Đurđu, najsiromašnjem romskom naselju u Međimurju gdje su volonteri prije tri godine s dobrovoljcima iz Tennesseea postavljali drvene sanitarnе čvorove, živi mladi čovjek koji je od svojih petnaest godina braka jedanaest i pol proveo u zatvoru, daleko od svoje žene i djece. Obećao je da će sljedeće jutro otici u Katoličku crkvu i ondje se dobro pokajati pred Bogom. Vjerujemo da će mu Bog pomoći.

U Gornjem Kuršancu, skupina žena koja je slušala Božju riječ bila je tako snažno dotaknuta porukom da je nekoliko njih željelo moliti za spasenje i njih dvije prihvatile su Krista u svoj život. Romski obitelji silno trebaju Božje prosvjetljenje jer je u većini njihovih brakova pravi pakao.

Posebna je dragocjenost bila prigoda da se djecu dovede Kristu, a to se uglavnom događa u mjestima gdje se već duže vrijeme održavaju *Klubovi radosne vijesti*. Brojna takva iskustva imala su i ostala braća, a preko 150 osoba molilo je molitvu pokajanja i obraćenja.

Prije dolaska skupine iz Rumunjske održani su, uz pomoć mladih iz crkve u Pušćinama, *Petodnevni klubovi*. Bio je to devetnaesti klub po redu. Tema je bila »Bojna oprema Božja«. U goste su pozvani gosti poput vatrogasaca, nogometnika i vojnika koji su predstavili svoju opremu i tako dočarali važnost Božje opreme u životu kršćanima. Troje djece primilo je Krista u svoje živote i to nam je bila posebna radost – izvješće Karmen Horvat iz Pušćina.

Potrebe za molitvu:

- za braću iz Rumunjske koji se spremaju da dodu sa svojim obiteljima kao misionari u Hrvatsku.
- za Rome koji su uvjerovali u Spasitelja Isusa Krista da rastu u vjeri i da mogu ostaviti svaki grijeh i porok, a pokoriti se Isusu Kristu.
- da dobijemo deset novih suradnika tijekom ove školske godine kako bismo mogli organizirati što više *Klubova radosne vijesti*.
- da se u svakom romskom naselju rodi Crkva te da Gospodin podigne pastore za ovu službu.

(K. Horvat/IBA/GC)

Krštenje u BC »Betanija« Čakovec

U čakovečkoj Baptističkoj crkvi »Betanija« održano je 11. rujna krštenje, kada su svoju vjeru pred Bogom i ljudima javno potvrdili Edita Lajtman, Krešimir Baksa, Lana Florjanić i Rebeka Pintarić. Sam čin krštenja predvodio je pastor Damir Pintarić, dok je na temu »Iza kulisa« propovijedao daruvarski pastor Ivan Špićak. Na temelju teksta iz Dj 8,24-40 koji govorio Filipu i Etiopljaninu, govornik je naglasio da je Filip bio evangelizator osjetljiv na vodstvo Onoga, koji je točno znao u kojim se kolima nalazi čovjek koji istinski traži

Boga. Filip je bio osjetljiv na vodstvo Onoga koji i danas točno zna u kojoj karavani i u kojim se kolima pojedini čovjek nalazi. Prije vodenog krštenja nalazimo dakle »iza kulisa« onoga Boga koji traži i spasava čovjeka, potom su tu propovjednik koji naviješta Radosnu vijest, hodočasnici koji traži istinu i vjernik koji ne zna za prepreke.

Poruku kao i sam čin krštenja moguće je pregledati na web-stranici čakovečke crkve, www.betanija.hr (D. Baksa/IBA/GC)

Pastori Damir Pintarić i Ivan Špićak s krštenicima

Brojni čakovečki vjernici i gosti popratili su svečanost krštenja

BC Pakrac: Rođendansko bogoslužje

Rijetko se događa da u tako kratkom vremenu u jednoj crkvi desetak članova puni osamdeset godina života. Gledajući našu braću i sestre koji bez obzira na nakupljene godine još uvijek imaju gorljivost vjere i žar za zajedništvo u Domu Gospodnjem i molitvi, bili smo dužni obilježiti ovaj jubilej na poseban način. Željeli smo ih ohrabriti, moliti za njih i pokazati im da kao zajednica mislimo na njih. Kao pastor i zajednica, osjećamo svakodnevno snagu njihovih molitava.

Neki od njih najduže su članovi naše crkve, neki su se u kasnim godinama obratili i doživjeli korjenitu promjenu u svom

životu i na radost su zajednici. Neki više nisu u mogućnosti biti na svakom bogoslužju, a neki su još uvijek najredovitiji članovi na svim bogoslužjima i molitvenim sastancima. Na mnoge su načine služili zajednici: radili na rekonstrukcijama crkvene zgrade, bili članovi crkvenog vodstva, šivali jastučice za stolice, napravili propvjedaonicu i mnoge druge predmete u crkvi, ugošćavali vjernike, poučavali u nedjeljnoj školi, vodili crkvenu blagajnu, ohrabrali i poticali mlade na služenje, čistili crkvu, posjećivali bolesne, molili... Na bogoslužju 18. rujna slavljenici su bili: Zdenka Dašek, Franjka Bahnik, Vlado Prohaska, Franjo Konecki, Zlata Vogrinč, Ivka Grubešić, Juliška Pintarić, Vera Vacek, Milka Marušić te Marko i Marica Andrićević. Njih desetero izašlo je naprijed i crkva je molila za njih. Ali i svi oni, neki i jedva stojeći, izrekli su molitve slavljenja, zahvaljivanja i blagoslova na cijelu crkvu.

Potom je riječ iz 1. Timoteju 6,11-12 bila upućena svim generacijama: »Bij plemenitu bitku vjere, teži svim silama za pravednošću, pobožnošću, vjerom, postojanošću, blagošću ...« izazov je koji u mladosti, zrelosti ili, prema Mojsiju, »snažnijim osamdesetim«, ostaje uvijek aktualan i donosi napisljetu pobjednički vijenac života vječnog.

»Bogoslužje su obogatile i tri prigodne pjesme mlađih. Po završetku bogoslužja nastavili smo ove radosne trenutke u zajedništvu. Bila je tu velika rođendanska torta, sokovi, kava, radoš, suze, pjesma, zajedničke fotografije i toplina bratske ljubavi« – zaključuje svoje izvješće pakrački pastor Timothy Ivan Špičak. (T. I. Špičak/IBA/GC)

Krštenje u BC Daruvar

Balint--Feudvarske uveo je okupljene u molitvu, potaknuvši ih na molitvu za novu braću i sestre kako bi oni bili od Boga blagoslovjeni vjerom, milošću i ustrajnošću u svome kršćanskem hodu.

Kestenijada na Banovini

U suradnji BC Mošćenica i Udruge Zelena dolina održana je 1. listopada sada već tradicionalna Kestenijada. Dugo toplo ljetno bez jutarnjih mrazeva nije pogodovalo kestenima, ali su se organizatori potrudili da ih pribave. S druge strane, topao sunčani dan odgovarao je gostima, kojih se okupilo preko dvije stotine. I ove je godine Kestenijada iskorištena i kao prigoda za evanglizaciju. Osobno svjedočanstvo dala je Fay Wallace iz Texasa, a duhovnu je poruku prenio Ivica Horvat, đakon Baptističke crkve u Zagrebu. Za temu je uezeo početne retke iz 17. poglavљa Jeremije proroka, a

sestre i braća iz Pakraca, Nove Gradiške i Daruvara svojim su glazbenim prilozima ohrabrali ne samo krštenike, nego i sve okupljene. Poruku iz Božje riječi iznio je Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH. Propovijedao je na temelju teksta iz Mt 28,6-20 naglasivši da krštenjem vršimo Božju volju, ugađamo Bogu i ulazimo u Božju obitelj – Crkvu.

Sam čin krštenja predvodio je pastor daruvarske crkve Ivan Špičak. Večeru Gospodnju podijelio je novokrštenima karlovački pastor Ladislav Ružička.

Svečanost je završila druženjem i razgovorom uz domjenak koje su priredile sestre BC Daruvar. (M. Hunjek/IBA/GC)

zanimljivo je da su organizatori, bez ikakvoga prethodnog dogovora, na listiću koje su podijelili za uspomenu, stavili redak upravo iz toga poglavљa (17,7): *Blagoslovjen čovjek koji se uzdaje u Jahvu i kome je Jahve uzdanje.*

Druženje je nastavljeno zajedničkim ručkom, a dobar su dio dana na raspolaganju bili i kesteni. Mladi i oni nekad mladi zabavili su se raznim igrama: odbojkom, stolnim tenisom, potezanjem konopa, jengom, a posebna je specijalnost kestenijade u Zelenoj dolini bila Zelena alka koja je i ove godine donijela mnogo radoši okupljenima. Za najmlađe je organizirano nekoliko kreativnih radionica, poseban program zajedničkih igara, ali je pripremljena i duhovna poruka odgovarajuća njihovom uzrastu. (B. Knežić/IBA/GC)

Malonogometni turnir u Siraču

Ni najavljeni kiša nije mogla omesti sve ljubitelje malog nogometa da se 4. lipnja okupe u Siraču na jubilarnom 15. izdanju Kršćanskog malonogometnog turnira Sirač u organizaciji siračke

Baptističke crkve »Sion«. Za natjecanje se prijavilo deset ekipa iz Hrvatske: BC Bačuga – Grabovac, BC Daruvar, »Dunamis« Zagreb, »Emanuel«, BC Mošćenica, BC Osijek, »Probuđenje« Zagreb, »Riječ Života« Osijek, BC Zagreb i »Sion« Sirač te dvije ekipa iz inozemstva: »100 +« iz Subotice i »The Forge« iz Engleske. Kratku duhovnu misao izložio je prije početka turnira Matt Levett iz engleske crkve The Forge s naglaskom na to da kršćani moraju svoj križ nositi gdje god da se nalaze, primjerice u školi ili na poslu, a isto tako i danas na igralištu, jer ako smo Kristovi, drugi to moraju vidjeti u nama. Potom je uslijedila molitva za Božje vodstvo.

Natjecanje je počelo u 10 h i trajalo do 19 h. Najboljom se po drugi put za redom pokazala ekipa BC Mošćenica koja je u finalu izvođenjem slobodnih udaraca sa sedam metara bila uspješnija od ekipa BC Zagreb. U utakmici za treće mjesto ekipa »Dunamisa« bila je bolja od domaćeg »Siona« rezultatom 3:1. Priznanje za najboljega vratara dobio je Matt Levett, golman »The Forge«, najbolji je strijelac turnira Marko Metikoš s postignutih 5 pogodaka, dok je pehar za fair play dobila ekipa »Probuđenje« Zagreb. Veselimo se ponovnom susretu u Siraču sljedeće godine. (SIBA/IBA/GC)

»Koliko voliš svoju crkvu?« Daruvarčani u posjetu Blatnici (BiH)

Piše Ivan Špićak, pastor BC Daruvar

Nakon nedjeljnoga jutarnjeg bogoslužja netko je spomenuo kako bi bilo dobro otići negdje na trešnje. Na to se odmah nadovezala naša sestra Jasminka riječima: »Pa moji u Bosni zvali su već nekoliko puta da dodete, a vi nikako da se odazovete.« Čuvši to, mladi su se veoma brzo dogovorili da već u petak 11. lipnja idemo u inozemstvo. I tako, utrpašmo se u tri automobila pa polako prema Bosni. Svakako, i samo je putovanje imalo svoje čari.

Samo nas je nekolicina znala kamo idemo, a ostali su pozorno promatrali šarolikosti bosanske zemlje. Zaista se moglo uživati u

Boško Malivojević sa suprugom

prirodnim ljepotama. Kad smo došli na svoje odredište, sjetio sam se pjesme: *O Bože moj, kad ovaj svijet promatram... Tad moja duša sretno slavi te...* Iako je već pao mrak, stvarno se moglo uživati u Božjoj divnoj tvorevini.

U kasnijim večernjim satima došli smo našim domaćinima, obitelji Malivojević, koja nas je dočekala raširenih ruku. Čisto sumnjam da je netko od mojih suputnika očekivao da će barem jednom u životu biti na bogoslužju koje je započinjalo u 23 sata. Svi smo već bili dosta umorni, ali na poticaj domaćina završili smo taj petak s kraćom propovijedi, molitvom i nekoliko pjesama.

Sutrašnji je dan za neke započeo već u ranu zoru uz zajedničku molitvu i »crnu kafu«. Tada me je brat Boško upitao: »Vole li vaši ljudi svoju crkvu?« To mi pitanje odzvanja još danas u glavi. U tom malom selu Blatnici žive brat Boško, njegova supruga Božica i sin Desimir. Najbliža je zajednica udaljena od njih pedesetak kilometara, a sve rjeđe ima onih koji ih posjećuju. Promatrajući njihove i naše okolnosti, posve mi je bilo jasno zašto je brat postavio ovo pitanje. Zaista, mnogi se tako ponašaju kao da ne cijene zajednicu koju imaju. Uvjereni su da je »kod drugih bolje«. Svi mi znamo da

Bogoslužje kod Malivojevićih

je »susjedova trava uvijek zelenija«, ali to samo tako izgleda. Ovom prigodom potaknuo bih sve nas da zahvalimo Gospodu za zajednice u kojima jesmo i u kojima imamo prigodu služiti jedni drugima te da se stvarno počnemo ponašati kao udovi jedni drugih (1 Kor 12,27). Isto tako, nosimo u molitvama obitelji, poput ove u Blatnici, koje žude za zajednicom, ali je nemaju.

Potaknut vjerom ovih troje ljudi u Blatnici, molim Gospodina da ih blagosloví i očuva do svoga ponovnog dolaska. Gospodin kaže u (Heb 10,37): »Još malo, vrlo malo, i doći će onaj koji ima doći; neće zakasniti.« Bogu nek' je slava!

Vikend mlađih u BC Sirač

Početkom ove godine mlađi iz Sirača započeli su s održavanjem *Vikenda mlađih* u BC Sion Sirač svakoga drugog vikenda u mjesecu. Mlađi su vodili večernje bogoslužje za koje su pripremili pjesme slavljenja, služili recitacijama i pjesmama. Na bogoslužje bi pozivali gosta govornika koji bi poslužio riječu Božjom. Dosadašnji su govornici bili pastori Danijel Ogrizović iz Virovitice, Siniša Hamp iz Požege, Miroslav Balint Feudvarski iz Nove Gradiške i Ivan Špičak iz Daruvara.

U nedjelju 12. lipnja, povodom Dana molitve za mlađe, gost je bio pastor Toma Magda koji je služio zajednici na jutarnjem i večernjem bogoslužju. Tema jutarnjeg sastanka bila je misija, odnosno na temelju Dj 1,8 prisutni su razmišljali o Božjoj sili Duha Svetoga i učinkovitom svjedočenju. Na večernjem su bogoslužju svi stali u molitvi za mlađe u našoj zajednici i molili za novu generaciju koja će nastaviti sa širenjem Radosne vijesti u Siraču. Pastor Toma izazvao je prisutne da pokažu vjeru kroz djela svjetleći drugima (Jak. 2,14-15).

Na poticaj mlađih crkva je ušla u projekt uređenja jedne učionice u Osnovnoj školi Sirač pokušavajući na taj način biti syjetlo u ovom malom mjestu. Stoga je dragovoljni prilog s jutarnje službe bio namijenjen upravo tom projektu. Druženje je završilo domjenkom koji su mlađi organizirali. (SIBA/IBA/GC)

»Volim se gibat, gibat« – ZaŠto! u Rijeci

Mlađi za Krista i Naša točka organizirali su 1. srpnja posljednji u nizu događanja pod nazivom »ZaŠto!« prije ljetne stanke. Iskoristivši potencijale još nedovršenog unutrašnjeg prostora Pastoralnoga centra »Riječ i život«, osamdesetak mlađih, pod šarenim reflektorima i uz baklje, načelo temu koja je u mnogim crkvama još uvek tabu: Slavljenje u pokretu.

Mladima je omogućeno propitivanje vlastitih stavova, ali i crkvene prakse o pitanju primjerenosti gibanja u slavljenju Boga. U tome su pripomogli Andrej Grozdanov, koji je kontrastirao

mjesto pokreta u starozavjetnom životu i štovanju s današnjim štovanjem zapadnoga kršćanskog svijeta. Rahela Grozdanov govorila je o primjerima djelovanja Duha Svetoga u njezinome osobnom štovanju, o ulozi benda *Kristina* u slavljenju, razlici između štovanja i slavljenja te neprijateljima štovanja. Bend *Kristina* vodio je mlađe u slavljenju. Služba je započela (a i završila) druženjem mlađih iz barem tri različite grupe – studenti iz SAD-a koji su ovom službom zaključili kamp u Fužinama, riječki Framaši i mlađi iz Baptističke crkve u Rijeci.

Drago nam je čuti pozitivne reakcije sudionika. Ono po čemu će ljudi zasigurno pamtitи ovaj ZaŠto, ako po ničemu drugome,

tada po džinglu »Volim se gibat, gibat!« – komentirala je druženje Melanie Ivančević, predsjednica Udruge Mlađi za Krista. (IBA/GC)

Graffiti, glazba i etika na susretu mladih u Karlovcu

Na konferenciji za mlade u Baptističkoj crkvi u Karlovcu okupili su se 26. lipnja mladi ljudi iz Zagreba, Rijeke i Karlovca. U subotu nakon slavljenja i uvodne molitve slijedile su zanimljive radionice.

Pravi hit i najposjećenija radionica bila je radionica za graffiti koju su osmislili i vodili Oskar Barić i Vladimir Karač. Svi su dobili prigodu crtanja graffitskih slova na neku od kršćanskih tema. Cilj je ove radionice, prema riječima voditelja Vladimira Karača, pokazati mlađim ljudima kako se neka ideja može prenijeti u sliku, tj. kako se može napraviti graffiti te na koji se način ova vrsta alternativne umjetnosti može iskoristiti u svrhu evangelizacije. Oskar Barić objasnio je mlađima nekoliko načina na koji se mogu izrađivati graffitska slova prikazavši im nekoliko stilova poput kubizma, bubblea, trianglea i trenutno najpoznatijega tribala. Na pitanje kako je bilo na radionici graffiti, Emanuela Gršić iz Karlovca odgovorila je da je bilo ludo i nezaboravno, a Vivien Čutković, također iz Karlovca, dodala je kako je bilo zanimljivo, kreativno ali i pomalo naporno, jer je ipak trebalo uložiti truda kako bi se postiglo ono što je zadano.

Na glazbenoj radionici pod vodstvom Kristijana Kovača i Mateje Ružičke pripremala se prerada pjesme »Siyahamba« što na svahiliju znači »Mi u svjetlu Božjem hodimo«. »Na glazbenu sam se radionicu prijavila jer volim glazbu i pjevanje te sam željela glazbeno surađivati s karlovačkom ekipom« – izjavila je Lea Sečen iz Rijeke.

Vrlo je interesantno bilo i na radionici biblijske etike koju je vodio Almir Pehlić. Mlađi ljudi koji su se prijavili na ovu radionicu dobili su prigodu razmatrati pitanja poput: je li kršćanin dozvoljeno obaviti eutanaziju, smije li kršćanin ići u rat i trebaju li djeca kršćani slušati roditelje koji nisu vjernici. »Ono što mi se jako svidjelo na radionici jest sam ishod, a to je da smo se svi složili da s kršćanskog stajališta nije u redu ići u rat niti izvršiti eutanaziju i smatram da je to i Božji način razmišljanja, jer smo uporiše za odgovore našli u Bibliji« – izjavila je Ana Pehlić iz Karlovca.

Kreativna atmosfera vladala je na radionici kreativnog pisanja koju je pripremila Vesna Brezović iz Duge Rese, urednica publikacije *Biltén i Srce za misiju*. Prisutni pisci ili oni koji to žele biti dobili su zadatak da napišu što god žele o temi – *Prvih 6 sati konferencije, biti ili ne biti*. Od nastalih su tekstova sudionici ove radionice izradili zidne novine koje su izložili u predvorju crkve. Cilj je ove kratke radionice, prema riječima voditeljice Brezović, potaknuti misli o pisanju, izazvati na hrabar iskorak te na vrstu komunikacije koja obvezuje i ostavlja tragove.

Nakon radionica uslijedilo je bogoslužje. Gost govornik Vladimir Bašić, akademski slikar i đakon u Baptističkoj crkvi u Dugom Resu, iznio je svoje svjedočanstvo. Tražio je odgovor na pitanje o

smislu života, misleći da je taj odgovor pronašao u yogi, nakon čega je 12 godina proveo u meditaciji. Potom je shvatio da je cijelo vrijeme samo tapkao u mraku i da se zapravo nije pomaknuo s mjesta. Dolazi u Baptističku crkvu u Dugu Resu gdje susreće lude koji poznaju Boga. To ga potiče na obraćenje. »Kada sam se obratio, Bog mi je stavio na srce da odbacim svoj prijašnji život. Tada sam na jednu hrpu bacio svoje slike, bilo ih je oko tisuću, i spalio sam ih. One su govorile o meditaciji i o mome starom načinu života. Shvatio sam da to moram napustiti« – ispričao je Bašić.

U drugom dijelu bogoslužja slijedila je propovijed Almira Pehlića na temu *Biti ili ne biti kršćanin u svijetu*. »Obratili smo se i živimo novi život. Sada je važno ustrajati i boriti se da ne padnemo pod utjecaj lošega svjetovnog vodstva. Moramo nastaviti slijediti Krista, i isto kao što smo ga slijedili u njegovu smrt, sada ga moramo slijediti u njegov život; jer smo jednom već umrli, a sada živimo novim životom, životom pravednih i svetih ljudi. Stoga nemojmo biti tužni što nas čeka život pun žrtve i neugodnosti, nego zahvaljujmo Bogu što nas je odlučio spasiti, jer to nije naše djelo, već Njegova ljubav kojom nas je pozvao« – poručio je mlađima Almir Pehlić.

Navečer je započela noć slavljenja i glazbenih priloga. Uz karlovačke bendove *Votum* i rock blues band *Egzit* koji je izveo tri autorske stvari nastupila je i zagrabačka ekipa s pjesmom *Briga me što ljudi kažu te* Zagrebčanka Mateja Magdalenić sa svoje dvije autorske pjesme. Na nedjeljnju jutarnjem susretu predstavljene su subotnje radionice i izložena dva svjedočanstva. Lana Vrga, Karlovačanka iz Zagreba, osvrnula se na proteklih deset godina koje je provela s Bogom. Svjedočanstvo je popratila pjesmom *Samo tvoja ljubav može*. Danijela Štahan govorila je o svome obraćenju te je svojim iskrenim nastupom osvojila srca svih slušaoca.

U drugom je dijelu bogoslužja propovijedao Emanuel Ogrizović na temu *Biti ili ne biti kršćanin u crkvi*. Naglasio je kako se često trgamo biti što bolji kršćani u svijetu, a onda dodemo u crkvu, sjednemo na svoje mjesto i odmaramo se ili se samo držimo unaprijed zadanih službi koje nam više nisu izazov nego relaksacija. »Trebamo se više truditi u crkvi. Mislimo da je dovoljno služiti bez truda. Mnogo puta u crkvi umjesto da dajemo, tražimo. Mislimo da smo dobri ili da smo bolji od onog drugog koji je do nas ... Crkva treba biti Kristovo veleposlanstvo, slavna zemљa za kojom su nekad tragali, savršena zemљa, mjesto gdje se svi vole i poštuju« – zaključio je Ogrizović.

Konferencija je završila zajedničkim slavljenjem i druženjem uz obećanje ponovnog susreta. (S. Rozner Malina/IBA/GC)

Održan kamp za mlade u Siraču

Već se petnaest godinu za redom krajem kolovoza održava u Siraču kamp za djecu i mlade. Ove je godine iz siračke partnerske crkve *The Forge* stigao tim od pet mladih koji su zajedno s mladima iz naše crkve i okružja proveli tjedan dana u radu s djecom iz mjesta.

Prijepodneva su se provodila na školskom igralištu u radu sa djecom. Tim iz Engleske pripremio je za svaki dan zanimljive igre, a djeci su naročito uživala u igrami s vodom pri čemu su se mogli odmah i rashladiti, jer su se temperature kroz cijeli tjedan dizale do 37 stupnjeva.

Dječe su pjesme predvodili Timotej Prohaska i Denis Jureša iz Pakracu kojima je ovo bio prvi kamp u Siraču. Djeca su slušala priču o Josipu i svakoga su dana provodila vrijeme u malim grupama razmišljajući o unaprijed pripremljenim pitanjima. Poslijepodne su pak u crkvi organizirane igre koje je vodio Matt Levett, a bile su zanimljive kako djeci tako i svim mlađima.

Dan je završavao večernjim sastankom na kojem su sudionici proslavljali Boga u pjesmama slavljenja i zajedničkom molitvom. Tema večernjih sastanaka bila je učeništvo kroz koju je vodio Matt Levett. Prisutni su mogli ponešto čuti o svakom apostolu, ali i naučiti da Isus nije odabrao najbolje od najboljih, nego obične ljudе s ceste čiji je karakter promijenio i napravio tim za njegovu zadaću: Zato idite i učinite sve narode učenicima mojim! (Mt 28,19)

Ove je godine kamp trajao kraće nego inače, ali je svim sudionicima bio na blagoslov, a nekim i na spasenje. (SIBA/IBA/GC)

Omladinska konferencija u Siraču

vca, Murskog Središća i Subotice.

Gost govornik bio je riječki pastor Giorgio Grlj koji je propovijedao na temu iz Propovjednika 11,9: »Zato se raduj, mladiću, za svoje mladosti, i veseli se u danima svoga mladenaštva, idi putovima svoga srca i slijedi želje svojih očiju, ali znaj da će ti za sve to suditi Bog.« Naglasio je da ljudi pred očima imaju Boga kao strašnoga suca, ali Isus je promijenio tu sliku, prikazavši Boga kao oca koji ljubi svoju djecu. Stoga naša motivacija i djelovanje ne bi smjeli proizlaziti iz straha od suda koji stvara grč i blokadu. Naša motivacija za sve što radimo treba biti ljubav sadržana u dvjema Isusovim zapovijedima: ljubiti Boga i ljubiti čovjeka, odnosno raditi na slavu Boga, a na korist drugih. Pastor Grlj zaključio je da je konačna presuda Božja odluka pri čemu će on poštovati slobodnu volju čovjeka i priznati čovjekov izbor, a na nama je da ne sudimo nego da širimo spoznaje o Božjoj velikoj i divnoj ljubavi, jer Bog kroz nas želi prigrlići svijet.

Na službama u pjesmama slavljenja vodio nas je bend sastavljen od mlađih iz Pakrac, Požege i Sirača. Subotu poslijepodne proveli smo družeći se u prirodi uz razgovore i lubenicu, a čak ni temperatura od 38°C nije smetala mlađima da odigraju partiju nogometa i odbojke.

Subotnju smo večer završili večernjom debatom na kojoj smo razmjenili svoja mišljenja i stavove o problemima mlađih danas kao što su alkohol, zaljubljivanje te hodanje vjernika i nevjernika. Ali mlađi su se dotaknuli i nekih teoloških pitanja kao što su pitanje gubljenja spasenja, pitanje o naučavanju žena u crkvama,

U Baptističkoj crkvi Sion u Siraču održana je 9. i 10. srpnja konferencije za mlađe po nazivom »Konačna presuda«. Konferencija je privukla pedesetak mlađih iz Daruvara, Pakraca, Golubinjaka, Požege, Mošćenice, Piškorevaca, Cerne, Mačko-

ekumenizam. Iako su iznad nekih rasprava ostali upitnici i nedoumice, debata je bila korisna prilika da mlađi razmijene mišljenja i pokušaju zajedno pronaći odgovore.

Na nedjeljnog bogoslužju mlađima su se priključili i ostali vjernici iz Sirača i okolice te su zajedno pjesmama slavljenja proslavili Boga. Konferencija je završila zajedničkim ručkom. Mlađi iz Sirača raduju se ponovnom susretu na nekoj od konferencija za mlađe. (SIBA/IBA/GC)

Dojmovi sudionika:

Meni je bilo odlično, tema je bila dobra, a i poruke isto! Ništa mi nije falilo, jedino je bilo prevruće, ali nažalost na to nismo mogli utjecati. Klopka je bila odlična.

Mihael, Sirač

Riječ i vrijeme na konferenciji provedeno s mlađima bilo je uistinu na izgradnju i jako sam puno naučio! :)

Timotej, Pakrac

Najviše mi se svidjela debata. Mogao sam čuti stvari koje prije nisam čuo. Jedini minus je to što je bilo jako vruće, ali na to nismo mi mogli utjecati – znači da je sve bilo super.

Benjamin, Daruvar

Konferencija mi se jako svidjela. Susrela sam se s prijateljima koje dugo nisam vidjela i sklopila sam nova prijateljstva.

Rahela, Daruvar

Ovogodišnja siračka omladinska konferencija bila je nadasve na izgradnju i blagoslov meni osobno, a vjerujem i mnogim drugim mlađima. Najviše mi se, uz propovijedi, svidjala aktivnost koju do sad nisam imala prilike vidjeti na omladinskim konferencijama – debata, u kojoj se raspravljalo o mlađima u crkvama danas.

Barbara, Mursko Središće

Iako sam bio samo jedan dan, mogu reći da je poruka govornika bila poticajna i izazovna potičući nas da svoje oči maknemo sa zakona i svoj pogled upremo u Krista našeg suputnika.

Siniša, Požega

Mlađi u obnovi osnovne škole u Siraču

Prošloga ljeta na kampu za mlađe rodila se ideja da bismo kao crkva mogli uređiti jednu učionicu u Osnovnoj školi Sirač. Postavili smo sandučić za dragovoljni prilog u crkvi samo za tu svrhu i projekt obnove učionice mogao je početi. Kroz osam mjeseci

prikupljanja dragovoljnog priloga u sandučiću, i s kolektom koju smo skupili na jednom nedjeljnog bogoslužju, prikupljen je iznos koji bio dovoljan da uredimo čak dvije učionice. Ravnateljica škole bila je, kao i svi djelatnici, oduševljena našom idejom i razgovoru s učiteljima odabrala dvije učionice (učionicu drugog razreda i učionicu matematike) kojima je obnova itekako bila potrebna.

Učitelji su sami odabrali boju zidova i radovi su početkom kolovoza mogli početi. Uz glavnog majstora, mlađi su radili u grupama prije podne i poslije podne po troje u smjeni i tako pet dana. Tijekom radova neki su od nas zaključili da su proveli više vremena u školi sada u ovih nekoliko dana nego ukupno za vrijeme svoga školovanja. Svaki smo dan dobili kuhanu obrok, kolače, sok i kavu tako da nam baš i nije bio problem raditi »kad nas svi paze i maze«.

Svi smo odahnuli kad smo posljednjega dana sjeli na ručak s tajnicom i kuharicom, a iza nas su bile dvije prekrasne novouređene učionice.

Ovo nije prvi – zaključuju mlađi iz Sirača – a vjerujemo ni posljednji takav projekt naše crkve u Siraču. Nastojimo biti na dobrobit zajednici u kojoj živimo tako da svojim životom i svojim djelima možemo pokazati Krista onima koji ga još ne poznaju. (SIBA/IBA/GC)

Tinejdžerski kamp na Činti

Pedesetak tinejdžera i mladih suradnika zahvalno je za vrijeme koje su od 20. do 30. srpnja mogli podijeliti jedni s drugima na kampu na Činti. Različite aktivnosti, radionice, igre i duhovni trenutci učinili su pravi mozaik događanja u kojima su kampisti uživali sudjelovati.

Dan je započinjao proučavanjem Biblije i molitvom uz pomoć drevne metode Lectio Divina. Smirenji i osvježeni, kampisti bi jedva čekali uskočiti u svoje kupaće kostime. Prije ručka uživali su zajedno proučavati Bibliju i raspravljati u malim grupama. Teme su bile izazovne i poticajne. Pitali su se gdje je Isus u olujama života; koliko mu vjerujemo; što trebamo učiniti da primimo oprost od Boga; kako zaista voljeti svoje neprijatelje te kako proučavati teške tekstove iz Biblije koji nam naoko vrlo malo govore.

Poslijepodnevne radionice bile su vrlo zabavne i zanimljive. Kampisti su učili hebrejsku i grčku abecedu, sudjelovali u dramskoj radionici te za večernji program pripremili vrlo zabavan skeč. Također su mogli učiti kako slagati Rubikovu kocku, vezati različite čvorove i kako bolje fotografirati. Nakon radionica bilo je omogućeno sudjelovanje u sportskim aktivnostima.

Kao zaključak dana uslijedio bi večernji program uz tim za slavljenje. Govornici Siniša Hamp i Giorgio Grlj pripremili su zanimljive, poučne i vrlo poticajne propovijedi. U skladu s temom kampa »Biblija u 4D formatu» propovijedi su, kako je to pastor Grlj rekao, imale svrhu dati nam udicu, a ne ribu. Naučiti nas dakle nekim

vještinama o tome kako bolje proučavati Bibliju i njezine različite književne rodove. Također se govorilo i o procesu nastajanja Biblije te o razlogu zbog kojeg je Biblija autoritet.

Posebne su poslastice kampa bile *Dan kruha i igara* i *Židovska večer*. Zabavne igre poput petoboja bile su nadahnute biblijskim motivima. Židovska večer približila nas je židovskoj kulturi kroz pjesme, molitvu na hebrejskom, zanimljivu prezentaciju i razigrani ples. Posljednje su večeri kampisti nastojali preispitati sami sebe – svoje dojmove i očekivanja, spremnosti za korak prema Bogu kao i bolne trenutke u životu te odluku kako živjeti nakon kampa.

»Kamp je završio, a kampisti se već raduju sljedećoj godini. Do ponovnog susreta, sretni, predali smo ih u Božje sigurne ruke« – zaključuje svoje izvješće Ines Hamp. (I. Hamp/IBA/GC)

Pastor Toma Magda na kampu u Mađarskoj

Slijeva nadesno: Zoltan Nyul (Stara Moravica, Srbija) – Kornel Meszaros, glavni tajnik mađarskih baptista – Toma Magda, predsjednik SBC u RH – Kalman Meszaros, predsjednik mađarskog Baptističkog saveza – Janos Pap direktor misije mađarskih baptista.

Na poziv predsjednika mađarskih baptista Dr. Kalmana Meszarosa, predsjednik SBC u RH Toma Magda bio je, sa suprugom Ksenijom, službeni gost u Tahij kampu pokraj Budimpešte.

Svake godine 20. kolovoza Mađari obilježavaju Dan utemeljenja Mađarske. Toga je, naime, dana okrunjen godine 1000. prvi mađarski kralj Sv. Stjepan. Također se od 1949. na taj dan uvodi novina – simbolično se peče prvi kruh nakon žetve, takozvani »nacionalni kruh«. Te je godine uzeto žito iz svih krajeva Mađarske i zajedno samljeveno u nekom mlinu pokraj Mohacs-a. Tako je rođen »nacionalni kruh«. Na ovaj se blagdan uвijek zahvaljuje za kruh Bogu koji je dao dobru žetu.

Sve je to simbolično obilježeno i u Tahij kampu udaljenom dvadesetak kilometara od Budimpešte. Na tome krasnom komadu zemlje, na blagoj padini u hladu velikih stabala, mađarski baptisti okupljaju se već 90 godina i održavaju djeće kampove. Ono što je za baptiste u Hrvatskoj Činta, to je za Mađare Tahij kamp. Tisuće osoba ondje je predalo svoj život Kristu.

Tema je ovogodišnjeg susreta bio redak iz Jošue 24: »Ja i moj dom služit ćemo Jahvil« Naglasak je bio na obitelji i potrebi da se

sljedećem naraštaju prenesu one najviše vrijednosti. Ta je ideja ušla i u novi ustav Republike Mađarske kako bi se naglasili kršćanski korijeni države i potreba za njihovim promoviranjem. Na skupu je bilo oko 800 baptista koji su došli iz svih dijelova Mađarske. Vrijeme je bilo prekrasno tako da se cijelo događanje odvijalo na otvorenom. Jutarnje bogoslužje proteklo je u slavljenju i propovijedi Kornela Meszarosa, glavnog tajnika mađarskih baptista, koji je razmatrao pripovijest o Ruti i velikodušnom Boazu kao pripovijest o stvaranju obitelji koja je postala važna u Isusovu rodoslovju. Toma Magda imao je prigodu prenijeti pozdrave iz Hrvatske i govoriti o životu i misiji s ove strane Drave i Mure.

Još jedan gost, Tex Reardon iz SAD-a, predstavnik Billy Grahamove organizacije, predstavio je planove za veliki festival i evangelizaciju Franklina Grahama koja će se održati u lipnju 2012. u Budimpešti.

Poslije podne propovijedao je pastor Toma Magda na temelju Jošue 24,14-28 predstavivši Jošuu kao čovjeka koji je cijeli život imao nekih problema: radio se u sužanstvu, bio je oslobođen da bi samo mjesec i pol kasnije ponovno krenuo na »40-godišnji zatvor – u pustinju. Na kraju je još tridesetak godina morao voditi borbe unutar obećane zemlje, ali i one unutar svoga naroda. Pa ipak, jednomo je novom naraštaju prenio pred smrt samo jednu poruku: »Danas izaberite Jahvu.«

Nakon propovijedi jedan je od veterana među pastora primio nagradu »Charles Spurgeon« za svoju službu, a nakon toga uslijedilo je osobno svjedočanstvo dr. sc. Ksenije Magda o izazovima i iskustvima s Bogom u odgajanju i odrastanju njezine djece. Mnogi su nazočni bili posebno zahvalni za to svjedočanstvo, jer su se prepoznali i vidjeli da mnoge kršćanske obitelji prolaze kroz slične izazove.

Navečer je organizirana večera za goste na kojoj je bilo govora o mogućnostima suradnje između baptista u Mađarskoj i Hrvatskoj. Dogovoreno je da se za početak predstavnici obaju Saveza nađu u Zagrebu na zajedničkom sastanku gdje bi se ova ideja mogla konkretnizirati kroz projekte koje će svaka strana predložiti. Izražena je obostrana želja da ova inicijativa zaživi, jer su u povijesti postojale mnoge veze i mnogi su mađarski vjernici pomagali u osnivanju crkava u nekim dijelovima Hrvatske. Vjerujemo da će se jedno novo i plodonosno poglavljje u odnosima dvaju susjednih baptističkih saveza ne samo otvoriti, nego i razvijati Bogu na slavu i ljudima na korist i blagoslov. Svesrdnu pomoć u prevođenju pružio je Zoltan Nyul, pastor BC iz Stare Moravice u Vojvodini. (IBA/GC)

Neki od primjeraka časopisa »Novi život« koji je za vrijeme 2. svjetskog rata izlazio na hrvatskome u Budimpešti, a uređivao ga je Franjo Klem, tada student na tamošnjoj teološkoj školi.

Ljetne aktivnosti u BC Sarajevo

Iz molitvenog pisma (19. rujna) Baptističke crkve u Sarajevu izdvajamo:

Crkveni kamp

Crkveni kamp održan je na Jahorini u »Kući Dobrog pastira« kao vrijeme molitve i pripreme za sve ostale ljetne aktivnosti. Tema kampa bila je: »Stani, pripremi se, kreni!«. Bilo je tu druženja, igre, sporta, dobre hrane i iznad svega, prebivanje uz Riječ Božju. Govornici su bili Pero Crnković, Vladimir Kajiš i Tomislav Dobutović koji su prisutne ohrabrili na još veću predanost u širenju Evanđelja.

Ulična evangelizacija

Nastavljeno je s mjesečnim uličnim evangelizacijama. Uz pomoć timova išlo se i češće s intenzivnijim programom. Centar grada izuzetno je pogodno mjesto, jer je u kratkom vremenu moguće doći u doticaj s velikim brojem ljudi. Podijeljeno je puno kršćanske literature. Mnogo je ljudi bilo izloženo otvorenoj poruci Evanđelja kroz kratka svjedočanstva, biblijske poruke, pantomime, pjesme. Iznenadeni smo otvorenošću ljudi s kojima smo mogli razgovarati i pozvati na naše crkvene aktivnosti. Veliku je ulogu ponovno odigrala molitvena grupa braće i sestara koja je tijekom evangelizacije molila u crkvi.

Koncert grupe »Adonai«

S radošću i velikim iščekivanjem pripremali smo se i molili za koncertnu večer evangelizacije grupe »Adonai« iz Čakovca. Ova grupa već niz godina putuje po raznim zemljama i gradovima navješčujući evandelje. Bog je nadišao sva naša očekivanja i dao nam i više nego što smo mogli zamisliti. Koncertu je prisustvovao veliki broj Sarajlja, kojima je podijeljeno oko 1000 primjeraka različite literature.

Škola engleskog jezika

Tijekom ljeta održavani su tečajevi engleskog jezika koje je vodila skupina iz *First Baptist Church* (Arkansas, USA) pod vodstvom pastora Jasona Helmbachera. Grupa je pripremila sate u sklopu programa »Practically Speaking English« koji je trajao intenzivno šest dana. Odaziv ljudi bio je iznad svih očekivanja. Od oko dvije stotine polaznika njih je stotinu i šezdeset uspješno završilo tečaj i primilo diplome. Predavači su imali priliku da s polaznicima podijele evanđeosku poruku i svoja osobna kršćanska svjedočanstva. Posebno nas je iznenadila i obradovala anketa koja je napravljena na kraju tečaja: stotinjak je polaznika izjavilo da želi saznati više o Bogu i o našoj crkvi. Svima je poslana pozivnica za Alpha tečaj koji će početi 13. listopada ove godine, uz tekst o krajoj povijesti baptističke crkve u BiH i sažetak evanđelja.

Dječji klub

Ove je godine dječji klub organiziran uz pomoć grupe iz Nizozemske koja dolazi već drugu godinu. Preko trideset djece sudjelovalo je u pjesmama, pričama, igri i kreativnim radionicama. Prisustvovali su i neki roditelji pa su sestre iz sarajevske crkve u neformalnoj atmosferi i razgovoru uspostavile dobar kontakt i bile u prigodi reći nešto o samoj crkvi, a nekoliko je njih moglo posvjedočiti svoju vjeru u Krista.

Molitvene potrebe

- Da ljetne aktivnosti koje se održane imaju trajni utjecaj i na živote ljudi koji su prisustvovali i živote ljudi koji su ih provodili
 - Za uspjeh novoga Alpha tečaja koji počinje 13. listopada 2011.
 - Za nove duhovne radnike u sarajevskoj crkvi (starještine i đakone, vođe crkvenih aktivnosti)
 - Za finansijsku potporu
 - Za Božju zaštitu nad njegovim narodom i crkvenim zgradama
 - Za pastora i njegovu obitelj — za svježu viziju, mudrost i snagu od Boga za vodstvo i službu
- (T. Dobutović/IBA/GC)

Baptistička crkva u Sarajevu ima svoje začetke još u 1860-im kada su na tom području djelovali biblijski kolporteri Britanskoga i inozemnoga biblijskog društva. Baptistički pioniri koji su djelovali u Sarajevu i održavali prva bogoslužna okupljanja bili su Franz Tabory, Adolf Hempt i Edward Millard. Kao formalni početak sarajevske Baptističke crkve navodi se godina 1875.

Preminuo dr. John Stott

John Stott, negdašnji župnik anglikanske *All Souls Church* u Londonu i jedan od najutjecajnijih evanđeoskih kršćanskih voda u 20. stoljeću preminuo je 27. 7. 2011. u 90. godini života. Punim imenom John Robert Walmsley Stott rođen je 27. 4. 1921. Godine 2005. *Time Magazine* postavio ga je u svoj popis »najutjecajnijih ljudi« u svijetu. Billy Graham opisao ga je jednom kao »najcijenjenijega svećenika u današnjem svijetu«. Pod njegovim je vodstvom evanđeoski pokret prerastao uske fundamentalističke koncepcije nakon Drugoga svjetskog rata i postao najbrže rastućim dijelom suvremenoga svjetskog kršćanstva.

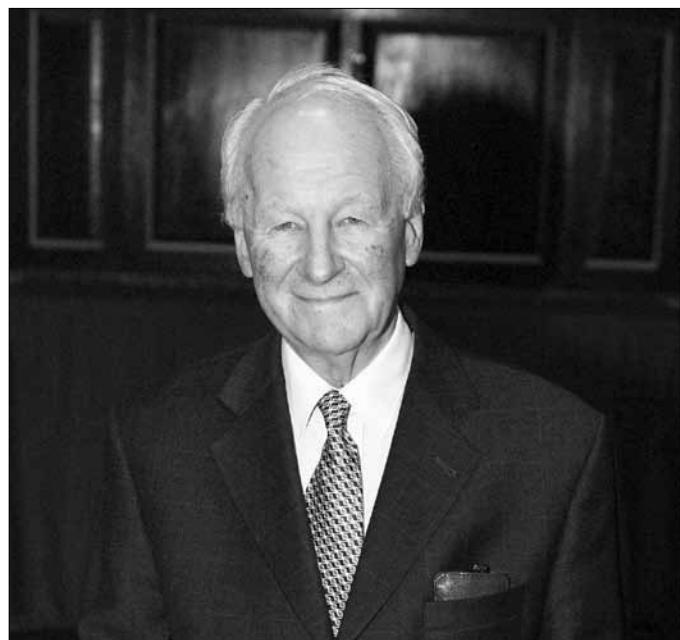
Možda je njegov najveći doprinos sveukupnom svjetskom kršćanstvu utemeljenje organizacije poznate pod nazivom *Langham Partnership International*. Zamišljena je kao strateška inicijativa za pomoć globalnoj Crkvi u poučavanju i propovijedanju: u obrazovanju svećenika, sponzoriranju teoloških doktorata i omogućavanju povoljne nabave teoloških biblioteka za pastore. Stott je utemeljitelj i *Londonskoga Instituta za suvremeno kršćanstvo* (*The London Institute of Contemporary Christianity*). Bio je usko povezan i s organizacijom *Scripture Union* čije je djelovanje danas u Hrvatskoj povezano s *Društvom prijatelja Biblije*.

Stottova značajna služba protezala se tijekom cijele druge polovine dvadesetog stoljeća. Čak je u svojim osamdesetim godinama još uvijek bio utjecajan na aktualna kretanja početkom 21. stoljeća. Bio je poznat kao vrlo inteligentan, ali i ponizan čovjek. Osim svoga djelovanja u matičnoj crkvi imao je, uz B. Grahama, također značajnu ulogu u *Lausanskom pokretu za evangelizaciju svijeta*. Velikim je dijelom pridonio oblikovanju temeljnih dokumenata pokreta, Lausanskom zavjetu (1974.) i Manifestu iz Manile (1989.).

John Stott među evanđeoskim kršćanima u negdašnjoj Jugoslaviji

Klasično evanđeoski usmjeren (obratio se još kao šesnaestogodišnjak) Stott je stalno naglašavao potrebu osobnoga obraćenja, autoriteta Svetoga pisma i središnjeg značaja Isusove smrti za grješnike. Ali također je naglašavao i potrebu uporabe kršćanskog uma čime je oštro stao suprot antiintelektualizmu. Uoči njegova posjeta evanđeoskim kršćanima u negdašnjoj Jugoslaviji, prevedena je i objavljena njegova knjižica »Uloga razuma u kršćanskom životu« (»Your mind matters«). Stott je posjetio Jugoslaviju u dva navrata tijekom 1980. U travnju je predavao na Teološkom fakultetu »Matića Vlačić Ilirik« i na Baptističkoj teološkoj školi u Novome Sadu. Ondje je potom i vodio seminar za evanđeoske kršćanske vođe. Nakon njegova drugog posjeta u prosincu iste godine došlo je do pokušaja formalne organizacije evanđeoskih kršćana u Jugoslaviji kada je osnovan *Savjet evanđeoskih kršćana* (SEK). Međutim, u tadašnjim uvjetima preuskih unutarcrkvenih politika ova inicijativa nije uspjela zaživjeti. Svojim je predavanjima i nastupom Stott tada ostavio izuzetan utjecaj među protestantima u Jugoslaviji koji se potom još godinama osjećao. Protestantski kršćanski izdavači – *Duhovna stvarnost*, *Dobra vest*, *Izvori* i u novije vrijeme STEPress – objavljivali su od 1984. prijevode više Stottovih knjiga i biblijskih komentara, uključujući i jednu od njegovih najznačajnijih knjižica »Što je kršćanstvo« (»Basic Christianity«).

John Stott bio je autorom pedesetak knjiga koje su bile izazovom čitateljima diljem svijeta. »Njegove su knjige predstavljale izazov i bile su duhovnom hranom milijunima kršćana uvodeći ih u uravnoteženu i promišljenu biblijsku vjeru« – naglašava Chris Wright, današnji direktor *Langham Partnership Internationala*, i nastavlja – Za većinu onih na čije je živote John Stott snažno utjecao on je bio jednostavno »ujak John«, voljeni prijatelj, sugovornik i

Izvor: johnstottmemorial.org

brat ... Bio je, poput Mojsija, jedan od najponiznijih, a istodobno jedan od istinskih velikih vođa koje je Bog podario ljudima.« (www.johnstottministries.org/rk/GC)

Dr. Ruth Lehotsky, dugogodišnja nastavnica na negdašnjoj Baptističkoj školi u N. Sadu, pripovijeda o zanimljivoj zgodbi iz vremena boravka J. Stotta u N. Sadu: *Bio je u Novom Sadu govorik za vrijeme jedne od prvih europskih evanđeoskih konferencija. Stanovao je u jednoj od studentskih soba. Ujutro jedan student uleti u svoju sobu. Dr. Stott kleći pred krevetom i moli se. Student se, sav zbrunjen, ispričava. Na to će Stott: »Pridruži mi se. Trebamo se moliti sve dok naša krv ne počne mirisati na molitvu.«*

J. Stott ispred Baptističke teološke škole u N. Sadu, 1980.

U pozadini Stj. Orčić, ravnatelj škole.

Izvor: *Iskre (Novi Sad, Dobra Vest)* 2/1981

Kardinal Tauran o novom ekumenskom dokumentu

Katolička je Crkva, zajedno s izaslanicima najvećih kršćanskih ustanova, krajem lipnja potpisala dokument naslovjen »Kršćansko svjedočenje u višereligijskom svijetu. Preporuke za Pravilnik o ponašanju«. Osim Ekumenskoga vijeća Crkvi i Svjetskoga evangeličkog saveza, u Ženevi je kao predstavnik Svetе Stolice bio kardinal Jean-Louis Tauran, predsjednik Papinskoga vijeća za međureligijski dijalog.

Govoreći za Radio Vatikan o važnosti tога ekumenskog dokumenta, kardinal Tauran istaknuo je da kada je riječ o svjedočenju Krista u višereligijskom svijetu, taj dokument ističe kako je potrebno društvu staviti na raspolaganje svu baštinu koja nam je zajednička. Na tom području imamo određeni broj načela koja mogu biti vrlo korisna u dijalognu, a koja su naši kršćani pozvani promicati na razini župa, škole i općenito društva. Kršćanske vrednote koje ističemo, umatoč našim podjelama imaju biti čimbenici zajedništva

i za društvo, jer međureligijski dijalog nije dijalog među religijama, nego dijalog među vjernicima, te stoga i u obitelji, školi, u kulturnom životu, istaknuo je kardinal i dodaо da kršćanske vrednote, koje promiče više kršćanskih Crkvi i crkvenih zajednica, mogu biti nadahnуće, i pokazati kako je moguće živjeti jedinstvo i različitost.

Na novinarovu primjedbu kako dokument ustraje na važnosti vjerske slobode kardinal je istaknuo da je vjerska sloboda mnogo više od slobode bogoštovљa. Sloboda bogoštovљa znači imati hram za prakticiranje vlastite vjere, a to je najmanje. Međutim, vjerska sloboda predstavlja društvenu dimenziju. Vjernici, bilo koji, moraju imati mogućnost pridonijeti dobru društva sudjelujući u javnom dijalogu, kroz političko i kulturno zalaganje na svim područjima društvenoga života, i to ne samo kao pojedinci, istaknuo je kardinal te primjetio da je očevidno da tu ima teškoća. (IKA V- 33433/7 – GC)

Radosni prihvata multikulturalizma unutar Svjetskoga saveza baptista

Glavni tajnik *Svjetskoga saveza baptista* (BWA) Neville Callam podnio je izvješće na Glavnoj skupštini BWA održanoj 8. srpnja u Kuala Lumpuru, naglasivši da *Svjetski savez baptista* pruža – unutar svjetske baptističke obitelji – naročitu mogućnost za radosni prihvata multikulturalizma, ali je izuzetno važno da se ovoj značajci pristupi s dužnom pažnjom.

U svome godišnjem izvješću Callam je pojasnio organizaciju prošlogodišnjega *Svjetskoga baptističkog kongresa* u kojoj se nastojalo odraziti bogatu kultuološku različitost BWA. Ova se specifičnost očitovala ne samo u različitim kultuološkim pozadinama sudionika, nego i u načinu na koji je oblikovan program Kongresa. Različiti lingvistički, liturgijski i glazbeni elementi uklopljeni su u program na poseban način tako da su se ispreplele različite kulturne baštine, ali unutar zajednice kršćanske ljubavi čiji je cilj bilo proslavljanje Trojedinoga Boga.

Svjetski savez baptista treba, naglasio je Callam, podržati isprepletenuost različitih elemenata u kontekstu njihove kulturne baštine, ali ne tako da preferira jedne nauštrb drugih niti da naglašuje njihove specifičnosti na način koji bi ih čvrsto vezivao uz njihovo geografsko podrijetlo. Je li se to na Kongresu uspjelo teško je reći, stoga je Callam pozvao sudionike Glavne skupštine BWA na radosno prihvatanje ukupnosti bogate kultuološke različitosti zemalja članica. (BWA/GC)

Na fotografiji desno Neville Callam, glavni tajnik *Svjetskoga saveza baptista*.
Izvor: spicewriter.wordpress.com

Potom vidjeh, i gle: veliko mnoštvo koje nitko nije mogao izbrojati, od svakoga naroda, i plemena, i puka i jezika.
Stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem, odjeveni u haljine bijele, s palmama u svojim rukama,¹⁰ i viču u sav glas:
»Spasenje Bogu našemu - Onomu koji sjedi na prijestolju, i Jaganjcu!« (Otk 7,9-10)

POGLEDI I OSVRTI

Godina 7(2011), Broj 3-4(13-14).

U ovoj se rubrici obrađuju biblijsko-teološke, crkvenopovijesne i razne vjersko-kultурne teme s aspekta protestantske misli i prakse te u kontekstu promišljanja baptističkoga vjerskog i društvenog identiteta. Priloge slati na adresu uredništva: Zagreb, Radićeva 30, ili mailom na ruben.knezevic@gmail.com

10. godišnjica riječkoga prijevoda Novoga zavjeta (2001.–2011.)

Ove se godine navršava 10. godišnjica izdanja riječkoga prijevoda *Novoga zavjeta*. Četverogodišnji rad na projektu dovršen je i predan u tisak krajem 2001. Objavljen je u nakladi *Biblijskoga društva pri Međunarodnom centru za život*, a na projektu su surađivali renomirani hrvatski bibličari, teolozi i jezičari (Peter Kuzmič, Davorin Peterlin, Dragutin Matak, Nela Horak-Williams, Krinoslav Pranjić, Đurđica Garvanović-Porobija, Tadej Vojnović, i drugi). Projekt je zamišljen i ostvaren kao odgovor na uočenu potrebu postojanja novoga standardnoga novozavjetnog prijevoda domaće protestantske provenijencije. Postojalo je dotad, doduše, nekoliko zanimljivih prijevoda nastalih u protestantskom okruženju, no oni su bili priređeni na način slobodnijega pristupa prevođenju, ili su pak nosili prejaku denominacijsku boju. Usto, ovi prijevodi nisu bili priređeni izravno s izvornika, čime su nužno, kao prijevodi prijevodā, slijedili neizravno i različite tekstualne tradicije grčkih novozavjetnih rukopisa, odnosno njihovih kritičkih izdanja.

Doprema pošiljke Novih zavjeta iz tiskare
(hrvatsko i bosansko izdanje) u lipnju 2002.

Stoga je riječko novozavjetno izdanje konceptijski najprije bilo zamišljeno kao standardni prijevod – u smislu da mu je normom bio hrvatski standardni književni jezik, kao i tradicijski standardna metoda biblijskog prevođenja, poznata kao metoda formalne ekvivalentnosti. Ovakav je pristup više okrenut k izvornome biblijskom tekstu, za razliku od novijih metoda funkcionalne ili dinamičke ekvivalentnosti koje su više usmjerene prema recepciji svetopisamske poruke kod čitatelja. Okrenutost prema izvornome tekstu znači da se prijevod nastoji što tješnje nasloniti na izvorni predložak gdje god to dopuštaju mogućnosti prevodnoga jezika, a u okvirima zadovoljenja zahtjeva za jasnoćom, čitkošću i razumljivošću prevedenog teksta. Stoga to nije tzv. »ropski prijevod« (poput, naprimjer, Katančićeva), pa čak ni formalno-korespondentan prijevod u smislu kojim se konцепција i kvaliteta formalno-ekvivalentnih prijevoda ponekad reducira od strane zagovaratelja dinamičko-ekvivalentnog pristupa. Ovaj prijevod nije dakle doslovno naslonjen na riječ i sintaksu izvornika, nego njegova priljubljenost uz izvornik radije smjera naglasiti činjenicu kako je znakovit dio izvorne poruke također komuniciran samom jezičnom formom i stilom. Prijevod će, naprimjer, u teološki važnom ulomku iz Heb 5,8 nastojati odraziti igru riječi u grčkome (*emathen / epathen*) služeći se prikladnim hrvatskim ekvivalentom (*izmući / nauči*), koji je u našem jeziku i poslovično rasprostranjen. S druge strane, prijevod će ponegdje odstupiti od doslovnosti poradi jasnoće i razumijevanja, primjenjujući metodu formalne ekvivalentnosti na razini cijelog poslovičnog sklopa. Tako, naprimjer, poslovica u Dj 26,14 »teško

ti je bosti se s rogatim« nije prevedena formalno točno na razini pojedinih riječi, ali na višoj razini itekako jest: jer, zadržana je forma poznate poslovice i u prevodnom jeziku, a značenjski se nije mnogo izgubilo. Nadalje, neki teološko posebno važni termini odražavaju u grčkom izvorniku dva noseća značenja, koja se međusobno nerazdvojivo isprepliću. U Ivanovu Evangeliju takvo je, naprimjer, mjesto u Iv 3,3, gdje je grč. »*anothen*« prevedeno ekvivalentom u paru: »*nanovo, odozgor*«. Ovako su već postupili i katolički bibličari B. Duda i J. Fućak u svome vrlo uzornom prijevodu, no riječki prijevod slično postupa i u Iv 3,8 gdje se grč. *pneuma* prevodi također ekvivalentnim parom: »*vjetar, kao i Duh*«.

Treba svakako napomenuti i činjenicu da je južnoslavenska grupa jezika izuzetno prikladna za adekvatno prevođenje odgovarajućih grčkih gramatičkih kategorija, a koju je mogućnost ovaj prijevod obilato koristio – držeći također stalno na umu da su stilski obilježene kategorije glagolskih vremena istodobno i odlika biblijskoga stila gotovo u svim slavenskim jezicima.

Druga važna konceptijska značajka riječkoga prijevoda jest njegova oslonjenost na konkretno kritičko izdanje novozavjetnog teksta. Svi dosadašnji hrvatski novozavjetni prijevodi, izuzev Raspudićeva i Ladanova prijevoda koji su se eksplicitno vezali uz određeno izdanje Merkova kritičkog izdanja, temeljili su se na tzv. eklektičkom pristupu, na način da su prevoditelji kolacionirali razna novozavjetna izdanja grkih kritičkih tekstova, na temelju čega su sami prosudivali pri izboru inačica. Katolički prevoditelji trebali su svakako uzimati u obzir i Vulgatino izdanje, posebice u prijevodima priređenim prvenstveno u liturgijske svrhe. Za predložak riječkom izdanju poslužilo je 27. izdanje Novum Testamentum Graece Nestle-Alanda, odnosno tekstualno istovjetno 4. izdanje The Greek New Testament koje su priredili Kurt Aland, Matthew Black, Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger i Allen Wikgren. Ova kritička izdanja, koja se razlikuju smo u pomoćnim tekstualnim bilješkama (apparatusu), smatrali su se tada najrespektabilnijim predlošcima za prevođenje Novoga zavjeta te su istodobno bila i ustanovljenim tekstualnim standardima i pri svim prevodilačkim pothvatima što se poduzimaju u organizaciji *Sjedinjenih biblijskih društava (United Bible Societies)*.

Premda je riječki prijevod u mnogočemu bio novost po pristupu i stilu, dijelom i po izboru stanovitoga specifičnog leksika, treba ipak istaći da je ovaj prijevod svakako respektirao i s dužnom pažnjom uspoređivao sva dotadašnja prevodilačka dostignuća u ranijim suvremenijim prijevodima svetopisanskog novozavjetnog teksta na ovdašnje jezike, posebice ona koja su bila značajnije prisutna na hrvatskome jezičnom prostoru (noviji lekcionari, kroatizirana Karadžićeva izdanja u Šulekovoj i Rešetarovojoj redakciji, Šarićev prijevod, Zagodin, Duda-Fućak, Rupčićev), a zagledalo se i u one relativno manje poznate (Stadlerov, Raspudićev, Knjigu o Kristu, Đakovića, Ladana i još nekoliko drugih).

Dosadašnja recepcija ovoga prijevoda među hrvatskim protestantskim crkvama, a također i među pojedinim vjernicima – kako laicima tako i teologizima – unutar Katoličke crkve, ohrabruje na daljni prevodilački rad.

Na kraju, treba spomenuti da postoji verzija ovoga prijevoda i na suvremenome bosanskom jeziku, koja je dosad već objavljena u šest izdanja i nekoliko pretisaka. Jezično-stilsku lekturu na bosanski jezik proveo je bosanski lingvist, Dr. Senahid Halilović. (rk/GC)

Knjiga koja je promijenila svijet – utjecaj *Biblije kralja Jamesa* na engleski jezik i književnost

**Sažetak jednog od predavanja na obilježavanju 400. obljetnice nastanka *Biblije kralja Jamesa*
10. studenoga 2011. u Zagrebu**

Piše: Janet Berković

Janet Berković studirala je engleski jezik i književnost na Sveučilištu u Oxfordu. Većinu svoga profesionalnog života provela je čineći Bibliju dostupnom djeci i mladima kroz *Društvo prijatelja Biblije* u Hrvatskoj, pišući udžbenike za vjeronauk u osnovnim školama te radeći na osposobljavanju vjeroučitelja. Živi u Zagrebu te radi kao prevoditeljica i nastavnica engleskog jezika. Predsjednica je *Udruge vjernika Anglikanske crkve u Republici Hrvatskoj* sa sjedištem u Zagrebu.

Ovo je smiona tvrdnja – a može li se ona i opravdati? Moramo napraviti razliku između Biblije u njezinu izvornom obliku i *Bibliju kralja Jamesa* kao književnog djela. Ova nas je potonja uvelike zadužila jer je prožela sve pore engleskog jezika i engleske kulturne baštine. Neočekivani uspjeh *Biblije kralja Jamesa* ishod je sljedećih čimbenika: povijesne prigode koja se ukazala u sklopu razvoja ranoga modernoga engleskog jezika na kojemu je objavljena; činjenice da je *Biblija kralja Jamesa* predstavljala vrhunac slijeda prevoditeljskih npora; političkog ozračja koje je davalo prednost monarhističkom ustroju te je ovaj prijevod postavilo u prvi plan s obzirom na druge prijevode; i njezine široke distribucije u Engleskoj, Americi, britanskim kolonijama te kroz rad misionara diljem svijeta. *Biblija kralja Jamesa* trajno je utjecala na engleski jezik zbog: a) svoje jezične jednostavnosti, b) uvođenja stotina novih riječi i fraza koje su doslovno prevedene iz hebrejskoga i grčkog jezika, a koje su na početku bile nepoznate, ali su vrlo brzo prihvaćene, c) neposrednog uvodenja verbalno ekvivalentnih metafora koje su prodrle u pučki govor i maštu, d) svojih aforističkih, a time i upamtljivih izraza, e) svoje dvojake svrhe kao teksta, kako za čitanje, tako i za slušanje. Nazvana je »knjigom koja stvara knjige«, s obzirom na to da već četiri stoljeća služi kao izvor (sadržaja o kojima se piše) i kao uzor (s obzirom na način na koji se o tim sadržajima piše). Vrlo je snažno utjecala i na simbolizam u književnosti. Radovi pisaca jacobinskog, restauracijskog, romantističkog i viktorijanskog razdoblja

snažno su se oslanjali na biblijske teme, citate i aluzije. U 20. stoljeću služila je kao repozitorij referenci, slike i aluzija te kao nepresušni izvor kako za vjerske tako i za svjetovne autore, a hvalejena je i kao priručnik stila. U današnje vrijeme mogli bi nas odbiti arhaizmi koji se u njoj nalaze, ali činjenica da je nakon 400 godina *Biblija kralja Jamesa* još uvijek dostupna »na pola sata hoda« izvornim govornicima engleskog jezika (a možda »na sat hoda« govornicima engleskoga kao drugog jezika), pokazuje njezinu trajnu sposobnost poticanja »slušne mašte« (T. S. Eliot) stoga se nju ne bi trebalo svoditi na muzejski eksponat ili na to da jednostavno hrani osebujnu britansku općinjenost igrama riječima.

Izvor:

http://smu.edu/bridwell_tools/publications/ryiecatalog/9_1a.htm

O vjekovnoj, gotovo bezvremenskoj popularnosti *Bibliju kralja Jamesa* svjedoči i često spominjana izreka anegdotne naravi: »Ako je *Biblija kralja Jamesa* bila dovoljno dobra za sve-toga Pavla, onda je dovoljno dobra i za mene!« (Ur.)

DUHOVNA MISAO

Može li pojedinac nešto postići u društvu?

Piše pastor Toma Magda

Izborno je vrijeme strašno depresivno jer uz otvaranje ponekog velebnoga projekta saznajemo – a uvijek u cilju nečije promocije – sve prljavštine prošlog saziva, na svim stranama! Tako je čovjek stavljen pred izbor, a zapravo se osjeća sasvim nemoćnim pred mračnim izgledima o budućnosti. Nije čudo da u posljednje vrijeme u Hrvatskoj toliko malo ljudi izlazi na izbore. Ne smatraju da njihov glas vrijedi te je njihov izbor čuvati svoj mali život podalje od svega. Nekako mi se čini da je presvjedočenim kršćanima još teže. Njihovi se stavovi i opcije svrstavaju među sasvim beskorisne utopije, iako, naravno, oni znaju da su poslani u svijet da mu budu sol i svjetlo. Može li uopće pojedinac nešto postići u društvu koje se poprilično urušava?

Dvije pripovijesti iz Staroga zavjeta hrabre pravednika da ustraje u svome pobožnom životu i zastupnički pred Boga donosi svoju zakladnicu.

Jedna je pripovijest o susretu Abrahama s Bogom kod hrastova Mamre. Bog svome prijatelju najavljuje propast Sodome i Gomore, na čiju se zloču podižu tužbe Bogu. Bog se sprema uništiti te gradove, dati im što zaslžuju. Ali Abraham ima osobni interes u tim gradovima. Ondje živi njegov rođak Lot, stoga moli Boga da odustane od svoje namjere. Ta je pripovijest posebno zanimljiva, jer Abraham zna kolika se zloča nakupila u tim gradovima. I sam nije uvjeren da je ondje mnogo dobrih ljudi. »Ako ih je samo pedeset pravednih – nećeš

valjda uništiti grad?« Abraham se poziva na Božju ljubav i pravednost kad pregovara, a broj postupno smanjuje na deset pravednih. Bog prihvata ovu zastupničku molitvu i obećaje da će poštedjeti grad bude li ondje našao deset pravednih ljudi. Nažalost, situacija je bila tako strašna da se nije našlo ni tih deset.

Drugu pripovijest svi poznajemo kao sliku iz filmskog spektakla *Deset zapovijedi*: Mojsije gnjevan razbijanja ploče Saveza na narod koji u podnožju brda Sinaj štuje zlatno tele. No rijetko tko primjećuje u toj drami da na svetom brdu – na kome se Bog objavljuje i do kojega ponovno stiže idolopoklonički žamor – Mojsije i Bog pregovaraju o sudbini nezahvalnog naroda. Bog kaže Mojsiju: »Pusti me da ih kaznim!« i tako zapravo sam otvara mogućnost da ga Mojsije ne pusti, nego da se zauzme za narod i spasi ga od božanskog gnjeva.

Tumačeći ovakve pripovijesti u Bibliji, profesor Martens zaključuje: »Sudbina neke zajednice u velikoj je mjeri ovisna o prisutnosti pravednika u njoj.« I budući da je isto tako jasno da Biblija poznae Boga koji se ne mijenja, dobro je u ovo vrijeme razmišljati ovako. Doista, situacija nije jednostavna, i moguće je malo pravednih u ovim gradovima. No ako smo Božji prijatelji, poput Abrahama i Mojsija, Bog nam otvara vrata da pregovaramo s njime o sudbini svoga mesta. Predizborni je vrijeme, vrijeme za istinske molitve, jer mnogo može – reći će novozavjetni pisac – molitva pravednika, ako je žarka.

ZLATNA ZRNCA IZ GRČKOGA NOVOG ZAVJETA

Piše: Nela Mayer Williams

LJUBAV I NJEZINA DJELA

1 Kor 13,4-7 (rr. 5-7)

Redak 5.

Ljubav nije nedolična ... οὐκ ἀσχημονεῖ

- **ἀσχημονέω:** ponašati se nepristojno, neprilično, netaktično, sramotno, na način suprotan od društvenih i moralnih standarda.
- Platon je je opisao sramotu kao »strah od očekivanoga zloga glasa«. Ljubav promiče sve što je dostoјno i ugodno u životu, a izbjegava sve sablažnjivo, prosto i vulgarno. To je jedan divan način ophodenja.

Ljubav ne traži svoje ... οὐ ζητεῖ τὰ ἔαυτῆς

- ne traži svoju korist ili interes
- iste su riječi i u 1 Kor 10,24.33 te u Fil 2,21
- ideja o samopožrtvovnosti (žrtvovanja sam sebe): nesebičnost, samozatajnost, odricanja
- stavljanje sebe u stranu kako bi se moglo pomoći drugima

Ljubav nije razdražljiva ... οὐ παροξύνεται

- **παροξύνομαι** = zaoštriti se zbog nečega (όξυς = oštar), iritirati, izazvati gnjev
- ljubav se ne da izazvati ili razdražiti
- Pavlovo nutarnje stanje, kada je u Ateni video mnogo hramova i kipova, opisuje se u Dj 17,16 kao »ozlojedi se u duhu« – ljubav se ne da izazvati, ali se duboko uzbudi
- ovđe se u 5. retku misli na negativno uzbudjivanje, dok se ono u dobrom smislu nalazi u Heb 10,24

Ljubav ne pamti zlo ... οὐ λογίζεται τὸ κακόν

- ne vodi »popis« u svome srcu
- tome se riječju koristi za izraz poslovnog računanja ili filozofskog promišljanja
- ne snuje zlo (Zah 8,17), tj. ne uračunava zlo, ne pripisuje loše motive drugima
- ljubav nije sklona misliti da ima zlih namjera te ponašanje drugih tumači u najboljem mogućem svjetlu
- ljubav vidi i duboko osjeća ono što doživljava, ali to zatim ne pamti i ne uračunava drugima, nego postupa kao da nije ni učinjeno

Redak 6.

Ljubav ... ne raduje se nad nepravdom, a raduje se s istinom ... οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ:

- **συγχαίρει** = radovati se zajedno ili pridružiti se radovanju
- **ἀδικία** = porok u odnosu na karakter i ponašanje
- **ἀληθεία** = vrlina (činiti istinu)
- ljubav se raduje i kad neprijatelj učini nešto dobro, ne raduje se porocima nego vrlinama drugih, bez obzira na to tko ih iskazuje
- **ἀγάπη** ljubav nije slijepa, čvrsto je povezana s istinom, a nema prikrivanja ili mekušastog uljepšavanja

Redak 7.

Ljubav ... sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve vjeruje.

... πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει

- sve (πάντα) u naglašenom položaju ispred glagola, ukazuje na riječi, djela, planove
- ljubav postaje sada velikom, potpuno različitom od obične ljubavnosti, dobroćudnosti i pristalosti. Ljubav postaje vidljivom što sve izdrži, ne odustaje olako, nego podnosi.
- **στέγω** = dvojako značenje: prvo, zadržati za sebe, pokriti (στέγη = krov u Mt 8,8 i Lk 7,6) šutnjom (pogrješke drugih) da bi se sakrilo, zaštito ili sačuvalo, ili drugo: izdržati. Prijevod »po-dnosi« uzima u obzir oba značenja.
- trijadom: vjera, ljubav, nada (Rim 8,25;15,4) završava ovaj ulomak
- **ὑπομένει** = doslovno »ostati ispod«, postojano i strpljivo podnosi, što je slika postojanosti vojnika usred bitke koji se ne da ničim smesti, nego nastavlja borbu bez rezignacije. Ljubav ima tu snagu.

Ovo poglavje završava opisom neprolaznosti te ljubavi (rr. 8 – 13)

463

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'

13,3–14,3

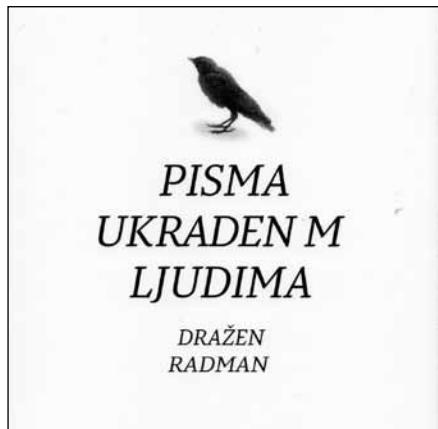
εἰδὼ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἔὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὅρη Γμεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι. 3 καν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἔὰν παραδῷ τὸ σῶμά μου ἵνα Γκαυχήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν ὠφελούμαται.

4 Η ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται: ή ἀγάπη¹, οὐ ζηλοῖ, Ή[η ἀγάπη]² οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ Ῥάσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ³ τὰ ἔαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ.⁴ 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

PROTESTANTICA I OECUMENICA

Izbor iz najnovijh izdanja i događanja

DRAŽEN RADMAN. *Pisma ukradenim ljudima.* Split, Naklada Bošković, 2011., str. 328. Dražen Radman, pastor Baptističke crkve u Splitu, objavio je nakon zapažene zbirke pjesama *Pismo mome Maranguunu* i svoju drugu knjigu. *Pisma ukradenim ljudima* upravo i jesu pisma, upućena doduše imaginarnim ili bar anonimnim naslovnicima, ali s dubokom ljudskom i kršćanskom porukom. *Naime, pred sobom sam zamislio jednog čovjeka kojemu je novac*

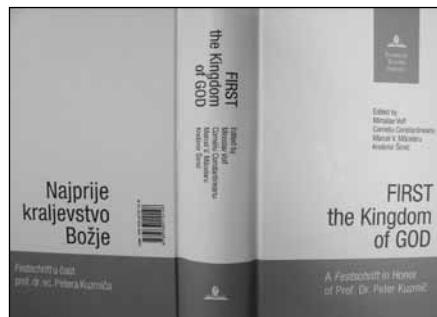
prva i zadnja svetinja pa sam mu napisao pismo, satkano od onoga što bih mu licem u lice htio reći. Onako, prijateljski, pošteno, otvoreno i istinito ... Danas, evo, dvije godine poslije toga, tom (prvom) pismu pridružilo se još 39 pisama upućenih različitim ljudima koji se nalaze u svojevrsnim stanjima ili zabluđama, a zbog kojih žanju ili će (u svoje vrijeme) žeti ganke plodove svoje udaljenosti od Izvora života – navodi Radman. Više o D. Radmanu i njegovu spisateljskom radu može se pročitati u razgovoru s piscem na <http://www.baptist.hr/razgovori/523-draen-radman-knjiga-koju-nisam-mislio-napisati>.

Kairos. Evandeoski teološki časopis. Godina 5, Br. 2 (2011). Glavni urednik Stanko Jambrek. Zagreb, Biblijski institut. Tema su drugoga ovogodišnjeg broja *Biblijske teme*. Izvorne znanstvene članke objavili su E. Budiselić (*Impartacija darova Duha Svetoga u Pavlovoj teologiji*) i M. Kushner (*Ropstvo i sloboda u Poslanici Galaćanima*). Objavljen je i pregledni rad K. Akullija (*Ne samo Nabotov vinograd: Osrt na uplenost društva u eksploataciju i korupciju u kontekstu Prve knjige o kraljevima* 21). Stručne i ostale rade objavili su R. Plant i R. Rakić. Objavljeni su i sažeci triju predavanja u povodu obilježavanja 400-te obljetnice Biblije kralja Jamesa (*King James Bible*) koja su bila izložena na prigodnom skupu u Zagrebu 10. studenoga (R. Major, J. Berković i J. Henner). S. Jambrek objavio

je uvod u prijevod teksta anabaptističkog *Schleitheimskog vjeroispovijedanja*. Uz prijevod vjeroispovijedanja objavljena su i tri popratna anabaptistička dokumenta. Broj zaključuje nekoliko recenzija knjiga, a recenzije su pisali G. Punda, M. Čaran i R. Bogešić.

VOLF, Miroslav i dr. (Ur.). FIRST the Kingdom of God. A Festschrift in Honor of Prof. Dr. Peter Kuzmić / Najprije kraljevstvo Božje. Festschrift u čast prof. dr. sc. Petera Kuzmića. Osijek, Evandeoski teološki fakultet, 2011., str. LXII+894.

Zbornik u čast Petera Kuzmića – jednog od vodećih protestantskih teologa, naučitelja i crkvenog djelatnika ne samo na hrvatskom prostoru – pripremljen je povodom njegova šezdeset i šestoga rođendana kao izraz prijateljstva, zahvalnosti i znak poštovanja njegovih kolega, suradnika i bivših studenata. Urednici su zajedno stavili mnoštvo raznorodnih tekstova (od strogo znanstvenih do onih iz kategorije osobnih sjećanja) nastojeći i time namjerno naglasiti bogastvo životnog interesa P. Kuzmića. Prilozi su ipak naponsjeetu grupirani u četiri područja kojima se bliže diferenciraju postignuća i aktivnosti dr. Kuzmića (teološko obrazovanje, učenjaštvo, kršćansko liderstvo i služba, vjera i javni život).

Brojni su autori priloga u zborniku: T. Kuzmić, M. Volf, K. Šimić, D. Mănistireanu, R. Bigović, K. Milkov, B. Duda, M. Măcelaru, B. J. Nicholls, R. Rakić, M. Zovkić, F. Kuzmić, K. Magda, D. Matač, T. C. Tennent, C. R. Padilla, S. Hafemann, D. K. Darko, R. G. Grams, C. J. H. Wright, R. P. DeBorst, T. Sibley, R. Lints, M. S. Augsburger, D. Brkić, S. Escobar, B. H. Corey, A. Birviš, S. Gerjolj/B. Dolenc, S. Paulus, H. Yung, G. M. Mundis, A. Balog, D. Špoljarić, S. Hendrickson, T. Magda, S. S. Bombara, J. Jendričko, C. Constantineanu, R. J. Sider, C. Romocea, J. Mladenovska-Tesić, S. Marijanović, J. Pećnik, Ž. Puhovski, K. Kruhonja, C. Sugden i E. J. Titus. Zborniku je pridodata i bibliografija rada P. Kuzmića.

Predavanja na temu KNJIGA KOJA JE PROMIJENILA SVIJET / THE BOOK THAT CHANGED THE WORLD. Povodom obilježavanja 400. obljetnice izdanja King James Bible (Biblija kralja Jamesa/Jakova) 1611. – 2011. održana su 10. studenoga na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu u organizaciji zagrebačkog Anglikanskog kapelanata i Hrvatskoga biblijskog društva tri predavanja koja su nastojala osvijetliti neke povijesne detalje i stoljetne učinke jedne od najpoznatijih svjetskih Biblija. Vlč. Dr. Richard Major održao je predavanje *Gunpowder, Spittle and Parchment – the curious origins of the greatest English Bible (Barut, pljuckanje i pergament – neobično podrijetlo najslavnije engleske Biblije)*; Janet Berković, administrator anglikanskog kapelanata u Zagrebu, govorila je na temu *The Book that Changed the World – the influence of the King James Bible on English language and literature (Knjiga koja je promijenila svijet – utjecaj Biblije kralja Jamesa na engleski jezik i književnost)*, dok je Dr. Jutta Henner iz austrijskoga Biblijskog društva predavala na temu *The King James Bible – a milestone towards modern principles of Bible translation (Biblija kralja Jamesa – prekretnica na putu prema suvremenim načelima prevođenja Biblije)*. Predavanja su bila izložena na engleskom jeziku.

Više na www.anglican.hr

SIJANTA, Jan. Andeli – Vatreni plamenovi. Daruvar, Logos, 2011., str. 172.

J. Sijanta, teolog-laik, objavio je nedavno knjigu o duhovnim bićima, anđelima. Realnost postojanja anđela postala je posljednjih godina njegovom omiljenom temom, stoga poseže (isključivo) u biblijske zapise gdje se o anđelima govori preko tri stotine puta. Knjiga je dakle pisana na načelima strogog biblicizma, što je bio vrlo popularan pristup tumačenju Biblije u evandeoskim crkvama prije četrdesetak godina. Laici starije generacije rado će prihvati ovakvo štivo, a autorova je želja da knjiga prije svega potakne svakog čitatelja na dublje istraživanje Biblije. Knjigu je moguće nabaviti kod nakladnika.

Pretisak protestantskoga prijevoda Novoga testamentata iz 1562./63. – pothvat stoljeća

Razgovor s prof. dr. sc. Alojzom Jembrihom

Razgovor vodio: Ruben Knežević

Prof. dr. sc. Alojz Jembrih – minuciozni filolog, slavist, zapaženi književni povjesničar i vodeći suvremenih poznavatelj na polju hrvatske književne protestantistike, znanstvenik koji je obilježio istraživanje o protestantizmu u Hrvata u posljednjih dvadesetak godina govori za Glas Crkve, povodom Dana reformacije 31. listopada

Prigodom predstavljanja pretiska NT 1562./63. u Zagrebu 6. 12. 2007. (GC)

Alojz Jembrih rođen je 1947. u Varaždinu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Beču studirao je slavistiku, povijest umjetnosti i filozofiju te doktorirao iz slavenske filologije 1977. Bio je zaposlen u Institutu za staroslavenski jezik i Zavodu za jezik u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu u Ljubljani izabran je 1983. u zvanje docenta i 1997. u zvanje izvanrednoga profesora za hrvatski jezik. Od 1998. zaposlen je na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu gdje od 2005. predaje u svojstvu redovitog profesora predmete iz starije hrvatske književnosti. Autor je petnaestak knjiga i preko dvije stotine znanstvenih radova te priredivač i pisac pogovora starih rijetkih hrvatskih knjiga, posebice protestantskih izdanja koja su u 16. stoljeću prevodili i tiskali hrvatski protestanti u Urachu na čelu sa Stipanom Konzulom. Prof. Jembrih predaje i na Teološkom fakultetu »Matija Vlačić Ilirk« na kojemu je bio i inicijatorom pokretanja biblioteke »Folia protestantica Croatica« i glavnim urednikom velebnog pothvata izdanja pretiska protestantskoga prijevoda Novoga testamentata iz 1562./63.

• Što Vas je, profesore, davnih godina prošloga stoljeća prvo po-taklo na istraživanja koja se tiču hrvatskog protestantizma, posebice što se tiče njegove dugo zabačene književne tvorbenosti?

Osjećaj i svijest da je književnojezična baština hrvatskoga protestantizma integralni dio cjelukupne hrvatske baštine koja, nažalost, u kroatistici i slavistici još uvijek nije dovoljno proučena niti vrjednovana. Još za mojih studijskih dana na Bečkome sveučilištu

(u 70-im godinama 20. st.) uspio sam u Austrijskoj nacionalnoj biblioteci dobiti u ruke tiskani glagolski *Katekizam* iz 1561. tiskan u Urachu od kojega sam odmah naručio xerox-kopiju, a da tada nisam ni pomicao da će mi upravo ta kopija poslužiti kod njegova ponovnoga pretiska (1994.). Tada sam si poželio vidjeti tiskanu *Postillu* (Regensburg, 1568.) koju su Antun Dalmatin i Stipan Konzul preveli na hrvatski jezik, namjenivši ju Hrvatima u zapadnoj Ugarskoj (oko Željeznoga/Eisenstadt). Budući da tu knjigu nema nijedna knjižnica u Beču, naručio sam je preko Odjela za međunarodnu posudbu Austrijske nacionalne knjiženice u Beču. Nakon tri mjeseca čekanja stigao je odgovor: »Knjiga, koju ste naručili, jest unikat Gradske knjižnice u Regensburgu i ona se ne posuđuje izvan knjižnice.« Bio sam žalostan što tu knjigu nisam mogao tada vidjeti. No, ipak je slijedila radost 1991. Te sam godine posjetio Gradsku knjižnicu u Regensburgu i osvijedočio se u ljepotu i očuvanost te knjige koja i danas izgleda kao da je jučer tiskana. Potom sam saznao da jedan primjerak te *Postille* (1568.) ima i Sveučilišna knjižnica u Göttingenu pa sam naručio, također, preslik cijele knjige koji sam i dobio. Moram reći da sam i taj preslik koristio kod pripreme pretiska prvoga dijela spomenute knjige (1993.). Eto, tako je moj interes postupno rastao za književnu hrvatsku protestantsku baštinu, interes koji je do danas urođio lijepim plodovima.

• *Hrvatski protestantizam 16. stoljeća često su smještavali na marginu hrvatske nacionalne povjesnice, pridajući mu jedva kratkotrajni značaj. Smatrati li da je danas ova slika bar donekle promijenjena?*

Moglo bi se reći da je donekle ta slika dobila svoje jasnije konture, govorim osobno, možda se varam. Slika se je promijenila (mijenja se) kod jednog dijela naraštaja studenata kojima predajem na kolegiju pod nazivom *Povijest hrvatske protestantske baštine* (na TFMVI u Zagrebu); *Hrvatska književnost reformacije* (Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu). Držim da je takvoj promjeni pri-donio i prvi Međunarodni znanstveni skup u Hrvatskoj uopće, posvećen temi: *Reformacija i njezin odjek u hrvatskim zemljama* (Zagreb-Buzet, 29. – 31. 2009.), koji je održan na moj poticaj, a u organizaciji Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Fakultete za humanistične studije na Primorskem Koper i Teološkog fakulteta »Matija Vlačić Ilirk« u Zagrebu. Drugo je pitanje nekih hrvatskih medija, koliko su oni otvoreni da o tim činjenicima pišu; držim da su u tome pogledu još uvijek pod nečijom hipotekom suzdržanosti, odnosno, nepraćenja onoga što se događa tijekom dana, tjedna u nekoj sredini Republike Hrvatske. Drugim riječima, mediji žive pod hipotekom selektivnosti u bilježenju vijesti. No, mi se na to ne trebamo obazirati, već i dalje pružati što više informacija o hrvatskoj protestantskoj književnojezičnoj baštini, na onim mjestima gdje je za to prigoda.

• *Koliko je uraški izdavački pothvat, posebice kapitalno izdanje prijevoda Novoga testamentata 1562./63., važan za afirmaciju i samosvojnost hrvatskoga jezika?*

Mislim da je svijest o prvom hrvatskom tiskanom prijevodu NT, koji je plod uraškoga (Urach) prevoditeljsko-izdavačkog pothvata (projekta), još uvjek premalo ili nikako pristuna kod hrvatskih intelektualaca (i teoloških krugova), a da ne kažem kod prosječnoobrazovana čovjeka u Republici Hrvatskoj. Prema tome, teško da itko može shvatiti što je značilo NT predočiti na hrvatskome jeziku, još i na glagoljici i cirilici – hrvatskim pismima – unutar drugih europskih tadašnjih jezika. Ta je knjiga i danas krunski svjedok o tome da su hrvatsko-uraški prevoditelji jezik, na koji prevode, zvali pravim imenom: *Novi testament je istumačen »v općeni sadašnji i razumni hrvacki jazik po Antonu Dalmatinu i Stipanu Istrianu, s pomoći drugih bratov«* kako je to u naslovu rečeno. Dakle, nisu rabilni nikakav naziv »ilirski« za hrvatski jezik kako će to kasnije u 17. stoljeću doći do izražaja. Stoga, doista mogu reći da su sve knjige tiskane u Urachu na glagoljici, latinici i cirilici dragocjeni spomenici i živi svjedoci afirmacije samosvojnosti hrvatskoga jezika. To naša kroatistica, u kontekstu slavistike, još uvjek nije dovoljno postavila na odgovarajuće mjesto.

- Počev od 1990. bili ste urednikom i autorom opširnih pogovora pretisaka brojnih hrvatskih protestantskih knjiga nastalih u 16. stoljeću, a taj je rad okrunjen godine 2007./2008. izdavanjem pretiska prijevoda Novoga testamenta 1562./63. u izdanju Teološkoga fakulteta »Matija Vlačić Ilirk«. Što bi u znanstvenoj i stručnoj javnosti trebala značiti objava ovoga pretiska i kakva je dosad njegova recepcija u tim krugovima, ali i široj javnosti?

Na pitanje u Vašoj zadnjoj ovoj rečenici, kao da sam već odgovorio u sklopu trećeg, prethodnog, pitanja. No ipak ću pokušati još jednom sažeti odgovor. Naime znamo da je iz uraško-hrvatskoga prevoditeljskog kruga na svjetlo dana došlo preko trideset tisuća primjeraka knjiga (tu mislim i na knjige tiskane talijanskim jezikom), dakle najviše ih je tiskano hrvatskim jezikom. Od svih knjiga svakako je najopsežniji NT koji je, zahvaljujući Teološkom fakultetu »Matija Vlačić Ilirk« u Zagrebu i svim dobrotvorima, od 2007. dostupan u pretisku, riječ je o glagoljskom izdanju (2008. je u pretisku tiskano ciriličko izdanje). U izdavačkoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj to je svakako pothvat stoljeća, jer je kulturna,

Jembrihova zauzetost ako vrjednovanja i proučavanja hrvatsko-uraške knjiž(ev)ne baštine iz razdoblja reformacije 16. stoljeća nije samo obnovila uspomenu na knjige tiskane glagoljicom, cirilicom i latinicom u Urachu, nego je u kulturnoj javnosti i filologiji – posebice u kroatistici – otvorila oči, opominjući da se ne smije dopustiti da padne u zaborav hrvatska protestantska baština kojom se mogu i trebaju, danas i sada, ponositi njezini baštinici u Hrvatskoj.

znanstvena, teološka i šira javnost po prvi put mogla vidjeti prvi hrvatski cijeloviti prijevod *Novoga testamenta* (1562./63.), prijevod koji je, u dotadašnjim spominjanjima (nabrajanjima) hrvatskih prijevoda *Biblije*, bio svjesno ignoriran, što svima onima koji su to činili ne služi na čast, a najmanje koristi znanstvenoj javnosti. Prešućivati prvi hrvatski prijevod NT tiskan u Urachu, znači samog sebe zatajivati u kontekstu prijevoda *Biblije* na narodne jezike diljem svijeta. Što se pak tiče recepcije današnjega pretiska NT u hrvatskoj javnosti, mislim da je još uvjek ostala opterećena stereotipom prešućivanja. Navest ću jedan primjer. Kad smo 10. travnja 2008. u ljubljanskoj Narodnoj in univerzitetnoj knjižnici predstavili pretisak ciriličkoga NT, o tome je događaju pisalo devet slovenskih dnevnih glasila, s više ili manje teksta. U Zagrebu smo također predstavili glagoljski i cirilički pretisak NT, u dnevnim zagrebačkim novinama o tome vrlo šture vijesti. Unatoč svemu, ipak mislim da će s vremenom pretisak NT (glagolj. i ciril.) ipak svoje mjesto naći u povijesti hrvatskoga jezika, leksika, teologiji itd. Prije svega taj NT treba svoje mjesto naći na protestantskim učilištima u RH, jer, uostalom, ta je knjiga, kao sve druge tiskane u Urachu, dio hrvatske protestantske baštine a ujedno i neizostavni dio cijelokupne hrvatske kulturne baštine.

- U svojim pogovorima i studijama uz objavljene pretiske ranih hrvatskih protestantskih knjiga predočili ste znanstvenoj javnosti brojne zablude koje su, kod pojedinih autora, proizašle iz paušalnih ocjena hrvatskoga protestantskog naslijeda te se potom nekritički prenosile u dalnjim radovima. Koji od takvih vaših ispravaka smatraste najvažnijim?

Prije svega, bilo je vrlo disparatnih naziva oko samoga naziva Ungnadove tiskare u Urachu, a koja je, u jednoj novoj knjizi *Povijest Hrvata. Od kraja 15. stoljeća do kraja Prvog svjetskog rata*, knj. 2 (2005., 97), nazvana »znanstveno-izdavački zavod u kojem su se bibliotekarskim i prevodilačkim umijećem istaknuli Stjepan Konzul i Antun Dalmatin«. Točno je samo »prevodilačkim«, jer tim su se poslom bavili, ali je Konzul bio i korektor, slovoslagar i raspšaćavatelj tiskanih hrvatskih knjiga po Njemačkoj. Svakako je najveća zabluda u pojedinih autora, koji su štogod pisali o uraško-hrvatskome prevoditeljskom krugu, to što su pisali, da su pojedina hrvatska uraška izdanja pisana »srpskohrvatskim jezikom«, »srpskim jezikom«; kod njemačkih autora čitamo da su to knjige: »serbokroatische protestantische Drucke«, »serbokroatische glagolitische Drucke«, ili da su prijevodi biblijskih tekstova tiskani »haupsächlich in serbokroatischer Sprache« itd. Iz toga se razabire da dotični autori nisu pred sobom imali niti jedan naslov uraške tiskane hrvatske knjige. Ako jesu, onda su krivotvorili naziv jezika i obmanjivali su neupućena čitatelja.

- Prigodom predstavljanja pretiska Novoga testamenta 1562./63. dana 6. prosinca 2007. u dvorani Matice hrvatske u Zagrebu, okupili su se gotovo svi predstavnici protestantskih crkava u Hrvatskoj, čime je negdašnji uraški pothvat nekako opet zbljžio hrvatski protestantski corpus. Smatrati li da uraško naslijede i danas može biti značajnom poveznicom i iskazom identiteta hrvatskih protestanata? Treba li nastaviti s projektom »povratka« uraških knjiga u Hrvatsku?

Vi ste djelomično već odgovorili na pitanje. Želio bih da i nadalje uraško-hrvatski prevoditeljski krug, čije plodove i danas možemo imati u rukama, bude poveznica svekolikom hrvatskom protestantskom corpusu i nakon nazočnosti svih predstavnika protestantskih crkava u RH kod predstavljanja pretiska NT (1562./63.) prosinca 2007.

Da, trebalo bi bez oklijevanja nastaviti s izdavačkim projektom »povratka« hrvatskih uraških knjiga u Hrvatsku, jer ih još uvjek nemamo na okupu, a vrlo ih je malo u izvornom izdanju. Za takav bi pothvat trebala imati više sluha i naša mjerodavna tijela Republike Hrvatske kod natječaja za izdavanje dotičnih pretisaka.

- Na čemu trenutno radite iz područja hrvatske protestantike? Ima li nekih novih nalaza relevantne povijesne građe?

Uz ostalo, svoj interes u istraživanjima, posvećujem i dalje hrvatskoj književnojezičnoj protestantistici. Tako sam ove jeseni (2011.), na bibliografski »mig« posjetio Evangelički arhiv u Šopronu u kojemu sam iznova registrirao dosad nepoznati glagoljski tekst pod naslovom: »Errata. Slova ustavljenia i pogrišena ovdje naideš«. Riječ je o tiskanim ispravcima vezanim uz glagoljsko izdanje NT (1562.). Mislim da je to unikatni primjerak koji u Hrvatskoj niti u Njemačkoj nije poznat. Stoga ću se pozabaviti tim tekstrom te ga uz komentar objaviti.

- Vaša kraća poruka čitateljima Glasa Crkve?

Prigodom 450. obljetnice prvotiska glagoljičke i ciriličke *Table za dicu* (1561.) i *Katekizma* glagoljičkog i ciriličkog (1561.), čestitam svim članovima protestantskih crkava u Republici Hrvatskoj Dan reformacije, sa željom da se mladi naraštaj što više upozna s protestantskom tiskanom hrvatskom knjiž(ev)nom baštinom i o njoj prenosi vrijedna saznanja u sredini u kojoj žive i rade.

Impact Breakersi nastupili u Karlovcu

Skupina Nizozemaca pod nazivom *Impact Breakers* održala je 7. srpnja u centru Karlovca zanimljivu uličnu predstavu. Predstava u trajanju od sat vremena sastojala se od uličnih akrobacija i breakdancea. Akrobacije koje zahtijevaju visoki stupanj fizičkog naprezanja poput savijanja željeza, lomljenja betonskih ploča i držanja plinskih boca privukli su Karlovčane, ponajviše one mlađe generacije, da uživaju pa čak i da sudjeluju u programu.

Od Ans Wynja, članice skupine, saznamo da je cilj *Impact Breakersa* predstavljanje biblijske poruke kroz uzbudljivu akciju i strast. Tako su lomljenje policijskih lisica izvođači povezali sa slamanjem ovinsnosti. »Isus nas može oslobođiti svega što nas vezuje. Ako nisi slobodan, zatraži Isusa da te osloobi. On to želi« – poručili su prisutnima.

Impact breakersi organizacija su koja već nekoliko godina djeluje u Nizozemskoj. »Ove smo godine željeli proširiti svoju misiju širenja evanđelja na druge zemlje. Dobili smo poziv od Willema Pronka, misionara u Hrvatskoj, da dođemo u Hrvatsku. I tako je Bog otvorio vrata da dođemo u Karlovac« – objasnila je Wynja, članica skupine. Od Willema Pronka, predsjednika *Proplan organizacije*, saznajemo pak da on godinama posjeće Hrvatsku i Bosnu, te da je tražio poseban način na koji bi ljudima približio evanđelje. »Video sam mnogo boli u ljudima koji ovdje žive. Želio sam im dati poruku mira koji jedino možemo doživjeti kod križa. Želim da ljudi pronađu stvaran mir i pravu radost u Isusu. Upitao sam se što mogu učiniti kako bi se evanđelje propovijedalo na novi način. I onda sam naišao na *Impact breakerse* i na njihovu strast širenja evanđelja ljudima na ulici. To je bilo ono što sam tražio« izjavio je Pronk.

Nakon uspješno održene predstave na ulici *Impact breakersi* nastavili su svoj program na bogoslužju u Baptističkoj crkvi u Karlovcu gdje su kroz slavljenje, akrobacije i biblijsku poruku ohrabrili vjernike. (S. Rozner Malina/IBA/GC)

Hillsong u Zagrebu

S vizualnom jednostavnosću pozornice, boja i projekcijskog platna (na kojem se vrte riječi pjesama) *Hillsong* je na zagrebačkom koncertu 13. rujna, u organizaciji riječkog *Bono Recordsa*, predstavio svoj novi album »God is able« i unplugged verziju »Chapel«. Albulme su u simpatično duhovitoj maniri na samom početku podijelili nekolicini sretnika, skupa s nekoliko majica od kojih je jedna bila s potpisom svih članova benda. Zatim su najavili kako će cijeli koncert biti u slavljeničkom tonu i kako »danu žele uzdići Ime nad svim imenima«. Uzveši u obzir da nikada prije nisam bio na koncertu nekog kršćanskog benda, nisam bio siguran što očekivati.

Sam se koncert može podijeliti u tri dijela. U prvih 55 minuta svirane su pjesme s novog albuma »God is able«, od čega je zadnjih nekoliko bilo s unplugged albuma »Chapel«. Zatim je uslijedilo 25 minuta pričanja o prispopodi sa slijepcem/gubavcem te nadovezivanje tri zanimljive priče na prispopobu kojima su željeli pokazati kako Bogu ništa

nije nemoguće, bez obzira na to koliko se nama to činilo. Uslijedile su i kratke molitve. U posljednjih 50 minuta svirali su pak svoje najpoznatije pjesme i time do kraja oduševili okupljene ljude.

Hillsong kao izvođač definitivno opravdava svoj ugled. Sve što sviraju odsviraju metronomski točno, komunikacija s publikom je izvrsna, znaju kako posložiti repertoar – kada dizati atmosferu, kada je održavati na istoj razini i kada ubaciti priče ... Uglavnom, sve što se od profesionalaca i očekuje. Jedina je prava zamjera razglas. Iako u *Hillsongu* gotovo konstantno pjevaju tri vokala, prvih pola sata sam čuo samo glavni (iako sam stajao na sredini dvorane). Vokali se jasno mogu čuti samo uz jedan do dva instrumenta.

Hillsong je prvenstveno slavljenički bend i vjerujem da se kao takav ne može svidjeti krugu ljudi koji nisu u vjeri, prvenstveno zbog riječi pjesama. Svi su pak vjernici za 80 kn imali priliku uživati u nešto više od dva sata čistog slavlja. A za sve one koji jesu u vjeri, ali misle da u ovom bendu nema ničeg posebnoga (poput mene), ovo je bila prilika da shvate kako ovaj bend ima blagoslov Gospodnj. Niti na jednom drugom koncertu nisam zatvorio oči, pognuo glavu i ispustio toliko suza za vrijeme molitve (molitve na drugim koncertima nije ni bilo), iako sam se svim silama trudio učiniti suprotno (ovo je meni teško priznati, jer ne pokazujem previše emocija u blizini stranih ljudi). Više ništa nije bilo bitno – bend, ljudi, glazba, dvorana, razglas. Bilo je bitno samo jedno: On me dotaknuo i od tog trenutka do kraja koncerta moj se doživljaj potpuno promijenio. To više nije bio koncert. Osjetio sam slavlje.

I za kraj, zaključujem: možda vam se *Hillsong* neće svidjeti, možda su vam njihovi tekstovi na neki način odbojni ili previše direktni, možda vam njihova glazba nije ništa posebno. Ali dođite na koncert i On će vas dotaknuti. Jer na kraju, to nije koncert – to je slavlje! (A. Čehobašić, www.step.hr)

Andrej Grozdanov iz *Bono Recordsa* navodi da je na koncertu bilo oko 1800 ljudi. Održan je u velikoj dvorani HypoCentra. Posjetitelji su bili brojni: samo je iz Slovenije pristiglo 5 autobusa, a gosti su se slijevali sa svih dijelova Hrvatske, Srbije, Makedonije, Bosne, Italije, Austrije i Mađarske. Hrvatska se ovim događajem pozicionirala kao centar suvremenih kršćanskih programa. Zagreb je bio najistočniji grad u kojem je *Hillsong* svirao na turneji. Izuzetan trud uložen je u do sada neviđeni razglas i rasvjetu na jednom kršćanskom koncertu. Osim vjerske publike bilo je i nekoliko pripadnika s hrvatske estrade. Evangelizacijsku poruku iznio je Gary Clarke, pastor megacrkve *Hillsong* u Londonu. Prije koncerta održan je seminar koji je posjetilo preko 250 ljudi na kojem su Reuben Morgan i *Hillsong* tim podijelili svoja razmišljanja i na kojem su prisutni mogli postavljati pitanja. Reuben Morgan trenutno je najizvođeniji autor pjesama slavljenja u svijetu. Njegova skladba »Mighty To Save« proglašena je prošle godine najizvođenijom skladbom u SAD-u. (GC)

Adonai Tour 2011. Josip i kričave boje njegovih snova u Rijeci

Od 5. do 17. srpnja grupa *Adonai* bila je na glazbeno evangelizacijskoj turneji u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini. I ove su godine posjetili mnoge gradove te u suradnji s mjesnim crkvama naviještali Radosnu vijest o Kristu. Turneja je obuhvatila sljedeće gradove: Glinu, Sisak, Daruvar, Novu Gradišku, Slavonski Brod, Sarajevo, Vitez, Varaždin i Novi Marof.

Najneobičniji koncert bio je u Glini gdje se sviralo u zatvoru pred stotinjak zatvorenika. Zatvorski bend pod nazivom »Nisam kriv« bili su predgrupa. Na koncertu su bili prisutni članovi uprave zatvora (direktorica, psiholozi, socijalni radnici i ostalo osoblje) te zatvorenici. Tijekom koncerta članovi grupe *Adonai* otvoreno su navješćivali evanđelje i naglašavali da »ima nade« za svakog tko svoju vjeru stavi u Isusa Krista, bez obzira na to u kakvim se okolnostima nalazio. Nakon koncerta imali su prigodu podijeliti Nove zavjete i knjige »Isus naša sudbina« te osobno razgovarati sa zatvorenicima.

Članovi grupe *Adonai* vjeruju u snagu posjane Riječi, a iz godine u godinu primjećuju sve veću otvorenost ljudi za reprenciju evanđeoskih istina. (M. Kovačević/IBA/GC)

Svjetski poznat mjuzikl Andrewa Lloyda Webbera i Tima Ricea »Josip i kričave boje njegovih snova« prvi je put prikazan 19. i 20. rujna i pred riječkom publikom. A. L. Webber, jedan je od najznačajnijih skladatelja unutar ovog žanra, a i autor teksta Tim Rice poznat je diljem svijeta kao pisac scenarija Disneyeve filma »Kralj lavova«. Međunarodno kazalište *Cornerstone Arts* iz Dalaša izvodi ovaj mjuzikl u mnogim zemljama svijeta. Richard Montez, osnivač i redatelj ovog kazališta, postavio ga je na scenu i u Hrvatskom kulturnom domu u Rijeci, a u predstavi su sudjelovali glumci amateri iz mnogih hrvatskih gradova kao i gosti iz inozemstva. Mjuzikl je ustvari topla ljudska biblijska pripovijest, ispričana u šarenilu boja, kostima i glazbenih stilova – prikladna za iznošenje poruke u vremenu koje je zaboravilo »sanjati i vjerovati«. Riječki »Novi list« objavio je 29. rujna, uoči predstave, razgovor s redateljem

Richardom Montezom. U razgovoru, Montez je nagnao: *To je biblijska priča o oprostu, pomirbi. To je jako lijepa, zabavna, vedra predstava, s više od 200 kostima, puno promjena scene. Webber je mjuzikl napisao 1967. godine u Londonu. Kasnije je prerastao u veliku predstavu, na Broadwayu je izveden više od 700 puta, a sad se prikazuje širom svijeta. Jako mi je drago što ga imam priliku predstaviti u različitim zemljama i na*

različitim jezicima ... Sve moje predstave imaju kršćansku poruku, ali se uvijek trudim ne propovijedati ljudima. Predstavama želimo reći nešto što će učvrstiti njihovu vjeru u Boga ... « Za organizaciju mjuzikla u Rijeci pobrinula se udruga »Mladi za Krista« u suradnji s riječkom Baptističkom crkvom i udrugom »Međunarodni centar za život«. (GC)

PRIMLJENO PRED ZAKLJUČENJE BROJA

Otvorene novog bogoslužnog prostora Baptističke crkve u Dubravi

U Zagrebu je 30. listopada održana svečanost otvorenja nove crkvene zgrade BC Dubrava. Za vjernike u Dubravi bio je to poseban i blagoslovjen dan. Nakon šest godina prebivanja u iznajmljenom prostoru u Međugorskoj 61, vjernici iz Dubrave uspjeli su, uz Božju pomoć te nesebične donacije braće i sestara, kupiti zemljište s postojećim građevinskim objektom (negdašnja klesarska radnja) koji su uredili za potrebe crkve u Dubravi. Nova je adresa

Oporovečka 95, također u zagrebačkoj Dubravi (istočni dio Zagreba) koja je gusto naseljeno gradsko područje. Zatečeno stanje na kupljenom objektu zahtijevalo je znatno preuređenje što je, uz Božju pomoć i obilan trud vjernika, realizirano. Time je dovršen i preuređen glavni i veći dio prostora za bogoslužne potrebe kao i za cijelokupan rad crkve.

Ovom su radosnom događaju, uz brojne domaće vjernike, nazočili su i gosti iz drugih baptističkih crkava, kao i predsjednik Saveza baptista u RH Toma Magda. Starješina BC Dubrava Josip Čeh izrekao je prigodnu riječ uz pozdrave i zahvale prisutnima i svima koji su učestvovali u realizaciji projekta, dok je pastor T. Magda nadahnuto propovijedao iz Mt 9,35-38, naglasivši potrebu propovijedanja konkretnog evanđelja, okrenutog prema potrebama ljudi. U programu slavljenja sudjelovali su i mladi iz BC Dubrava klasičnom izvedbom G. F. Händela te solo-izvedbom Ljubice Zemunović i recitacijom Pavice Sijanta.

Nakon bogoslužja održan je zajednički domjenak. »Zaista smo zahvalni Bogu na svemu što je učinio, uslišio je naše molitve i ispunio želju našeg srca« – zaključuje svoje izvješće Davor Novaković, tajnik BC Dubrava. (D. Novaković/IBA/GC)

Draginja Vidović, rođ. Šteković
(10. 9. 1932. – 5. 11. 2010.)

Rodjena je i odrasla u Banskom Grabovcu, kao treća kćerka Stanka Štekovića. Stanko je bio prvi obraćenik u selu, a obratio se na svjedočenje Jove Jekića, nakon njegova povratka iz SAD-a. Jovo Jekić također je krstio i Draginju početkom 1950-ih. Godine 1954. Draginja se udala za Milu Vidovića s Korduna i od tada njihova kuća postaje otvorena za crkveni rad u kojem i sami aktivno sudjeluju. Tijekom 1960-ih u njihovoje kući bio distributivni centar za humanitarnu pomoć koja je stizala preko sestrinskog rada, a početkom 1970-ih kod njih su stanovali misijski radnici koji su djelovali u tom kraju: najprije Malyn Richards (poslije ud. Šteković), a potom i bračni par Jovanka i Stevo Vuletić. Od 1995. do 1999. Vidovići su živjeli kao izbjeglice u Beogradu.

Draginja i Mile imali su u braku troje djece, kćerku Anu i sinove Danu i Zorana. Svi su oni danas vjernici, aktivni u sredinama u kojima žive, a sin Dane dugogodišnji je pastor Baptističke crkve u Beogradu i glavni tajnik Saveza baptističkih crkava Srbije. (dv/rk)

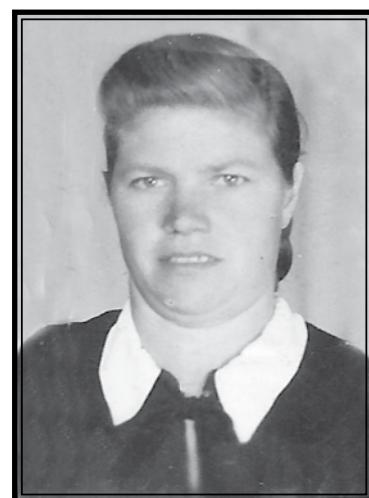
Milka Grahovac, rođ. Korolija
(15. 9. 1928. – 15. 5. 2011.)

Rodjena je u selu Janja Gora u Lici. Krštena je upravo na svoj rođendan, 15. 9. 1996., u Baptističkoj crkvi u Karlovcu. Od tada je redoviti član Baptističke crkve u Plaškom. Iako je poslije smrti supruga živjela sama u kući i u selu, pouzdavala se u Boga koji joj je davao hrabrost i snagu. Nekoliko dana prije smrti rekla je onima koji su je posjetili: »Svi ste vi meni dragi i sve vas volim, ali meni je moj Isus najdraži!« Sahranjena je 16. svibnja u Janjoj Gori, a plaščanski pastor Ogrizović propovijedao je na temu iz Prop 12,6-7. (do/rk)

Katica Juza, rođ. Lepka
(30. 4. 1919. – 30. 6. 2011.)

Rodjena je u Donjim Sređanima u okolini Daruvara. Krajem Drugoga svjetskog rata ostala je mlada udovica s dvije kćeri blizanke. Nakon što je čula poruku evanđelja i obratila se, krštena je 1948. u Baptističkoj crkvi Daruvar. Od tada redovno pohađa bogoslužja u Golubinjaku i Sređanima i s radošću pjeva u crkvenom zboru. Bila je članom BC Sređani, a posljedne je godine svoga života provela u Zagrebu, gdje je i preminula. S usta joj nisu silazile »duhovne pjesme« koje nije zaboravila unatoč svojoj starosti i bolesti. (nk/rk)

Vlasta Hamp, rođ. Zeman
(1. 1. 1936. – 11. 11. 2011.)

Rodjena je i preminula u Siraču. Njezin je otac Vencl bio dugogodišnji đakon i voditelj siračke Baptističke crkve. Krštena je u Daruvaru 30. 8. 1953. U braku s Matom Hampom imali su četvero djece: Danijela, Josipa, Editu i Edvarda. Bila je aktivna u siračkoj baptističkoj crkvi u sestrinskom radu, a nerijetko je surađivala u baptističkom tisku svojim izvješćima s crkvenih događanja iz Sirača i okoline. (rk)

*Uredništvo Glasa Crkve želi svim čitateljima blagoslovljene dane Božića
i Božje vodstvo u novoj 2012. godini!*

ISSN 1331-4130. Godina XVI, Broj 38-39, studeni 2011.

Osnivač i izdavač: Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, Radićeva 30, 10 000 Zagreb, tel (+385 1) 4813 168, fax (+385 1) 4873 403. E-mail: glascrkve@baptist.hr. Uredništvo: Giorgio Grlj, Ruben Knežević, Ksenija Magda, Toma Magda, Svjetlana Mraz, Željko Mraz. Glavni urednik: Ruben Knežević. Tehnički urednik: Teofil Dereta. Službena web stranica: www.baptist.hr. Tisk: TOP DAN d.o.o.

Glas Crkve

Dragovoljni prilozi uplaćuju se na žiro-račun Saveza baptističkih crkava u RH br. 2360000-1101525063, s naznakom »Donacija za GC«. Prilozi iz inozemstva šalju se u korist Saveza baptističkih crkava na devizni račun br. 2100222659 kod Zagrebačke banke d.d. Zagreb, IBAN HR88 2360 0001 1015 2506 3, BIC (Swift) ZABAHR2X.